

Svenska depåfynd och hopade fynd 1400-1540

En jämförande studie

D-uppsats i arkeologi vid
Stockholms Universitet, Vt 2001
Numismatiska forskningsgruppen
Av: Katja Siik
Handledare: Kenneth Jonsson

127

Abstract

This paper deals with Swedish hoards from c. 1400-1540. I have also tried to see if there is a connection between Swedish hoards and Swedish cumulative finds c. 1400-1540. I have divided Sweden into five regions and two periods. The regions are Gotland, Mälardalen, Western Götaland, Eastern Götaland and Northern Sweden. The first period covers 1400-1450 and the second 1450-1540. The result shows that it is difficult to make a comparison between the find categories. It is possible to see similarities in the regions Gotland, Mälardalen and Northern Sweden. Differences appear in the regions Western and Eastern Götaland. Over all Swedish coins dominate in both periods, but one can see a decrease in foreign coins in period two.

1.Figurförteckning

Tabeller	Sid
Tabell 1. De hopade myntens antal regionsvis.	20
Tabell 2. Områdesfördelning av den gotländska regionens depåmynt, period 1.	24
Tabell 3. Områdesfördelning av den gotländska regionens depåmynt, period 2.	24
Tabell 4. Depåmynt från Mälardalens region, period 1.	25
Tabell 5. Hopade fyndmynt från Mälardalens region, period 1.	25
Tabell 6. Depåmynt från Mälardalens region, period 2.	25
Tabell 7. Hopade myntfynd från Mälardalens region, period 2.	25
Tabell 8. Depåmynt från Västra Götalands region, period 1.	26
Tabell 9. Hopade myntfynd från Västra Götalands region, period 1.	26
Tabell 10. Depåmynt från Västra Götalands region, period 2.	26
Tabell 11. Hopade myntfynd från Västra Götalands region, period 2.	26
Tabell 12. Depåmynt från Östra Götalands region, period 1.	27
Tabell 13. Hopade myntfynd från Östra Götalands region, period 1.	27
Tabell 14. Depåmynt från Östra Götalands region, period 2.	27
Tabell 15. Hopade myntfynd från Östra Götalands region, period 2.	27
Tabell 16. Depåmynt från Norra Sveriges region, period 1.	28
Tabell 17. Hopade myntfynd från Norra Sveriges region, period 1.	28
Tabell 18. Depåmynt från Norra Sveriges region, period 2.	28
Tabell 19. Hopade myntfynd från Norra Sverige, period 2.	28
Tabell 20. Dominerande myntområde i respektive region, period 1.	29
Tabell 21. Dominerande myntområde i respektive region, period 2.	29

Diagram	
Diagram 1. Depåförekomst i den Gotländska regionen 1400-1540.	8
Diagram 2. Depåmyntsförekomst i Mälardalens region 1400-1540.	11
Diagram 3. Depåmyntsförekomst i Västra Götalands region 1400-1540.	13
Diagram 4. Depåmyntsförekomst i Östra Götalands region 1400-1540.	16
Diagram 5. Depåfynd, Norra Sveriges region 1400-1540.	18
Diagram 6. Hopade myntfynd från Mälardalens region, period 1.	20
Diagram 7. Hopade myntfynd från Mälardalens region, period 2.	20
Diagram 8. Hopade myntfynd från Västra Götalands region, period 1.	21
Diagram 9. Hopade myntfynd från Västra Götalands region, period 2.	21
Diagram 10. Hopade myntfynd från Östra Götalands region, period 1.	22
Diagram 11. Hopade myntfynd från Östra Götalands region, period 2.	22
Diagram 12. Hopade myntfynd från Norra Sveriges region, period 1.	23
Diagram 13. Hopade myntfynd från Norra Sveriges region, period 2.	23

Figur	
Figur 1. Danmark, erik av Pommern 1396-1439. Sterling.	6
Figur 2. Gotland. Visby, gote 1420-1440.	7
Figur 3. Sverige. Interregnum 1465-67. Stockholm. Örtug.	9
Figur 4. Danmark. Kristian I 1448-1481, Malmö. Hvid.	9
Figur 5. Sverige. Erik av Pommern 1396-1439, Västerås örtug.	12
Figur 6. Sverige. Sten Sture d.ä. 1470-1504, Stockholm ½ örtug.	12
Figur 7. Gotland. Visby, hvid 1455-1480.	14
Figur 8. Tyskland. Utrecht, Rudolf von Diepholt 1433-55, gyllen.	14
Figur 9. Sverige. Erik av Pommern 1396-1439. Åbo, abo.	17
Figur 10. Danmark. Kristian II 1513-1523. Malmö, klipping.	17

Karta	
Karta 1. Svenska depåfynd 1400-1540	5

2.Förkortningar

Följande förkortningar förekommer i uppsatsen.

Landskap

Ds = Dalsland

Dr = Dalarna

Go = Gotland

Gä = Gästrikland

Hs = Hälsingland

Me = Medelpad

Nb = Norrbotten

Nä = Närke

Sm = Småland

Sö = Södermanland

Up = Uppland

Vg = Västergötland

Vr = Värmland

Vs = Västmanland

Ån = Ångermanland

Ög = Östergötland

Öl = Öland

För mynt område

Go = Gotland

Ty = Tyskland

Dk = Danmark

Sv = Sverige

Hopade fynd = Fynd av ett större eller mindre antal lösfynd från kyrkor, kloster, borgar, städer m.m.

T.p.q = terminus post quem –” tidigaste tidpunkt då en viss händelse kan ha inträffat” (B.L 1991:567).

+ = anger att det fanns ytterligare ett okänt antal mynt.

Period 1 = 1400-1450

Period 2 = 1450-1520/40

3. Introduktion

3.1 Inledning

Omkring 1300 cirkulerade enbart svenska mynt i Sverige och i slutet av samma århundrade började utländska mynt komma in. Från en långsam övergång av mynt import blev det en explosion i mitten av 1400-talet. Jag skall i denna uppsats ta med befintligt myntmaterial ur svenska depå- och hopade fynd, för att man skall kunna se cirkulationsbilden under 1400-talet.

3.2 Material och avgränsning

Denna D-uppsats i arkeologi, skall behandla ämnet svenska depåfynd 1400-1540. Tidsmässigt har jag indelat arbetet i två perioder, period 1 1400-1450 och period 2 1450-1520/40. Geografiskt skall jag hålla mig inom Sveriges medeltida gränser, d.v.s. inbegriper inte Skåne, Halland och Blekinge, vilka tillhörde Danmark och Härjedalen och Jämtland som tillhörde Norge. I denna uppsats skall jag enbart ta upp mynt från Sverige, Gotland, Tyskland, Danmark medan andra faller in under kategorin ”övriga”.

Materialet jag arbetar med är 95 depåfynd med främst svenska, gotländska, danska och tyska mynt. Eftersom majoriteten av fyndmynten är från nämnda områden skall studien göras utifrån dem. Antalet mynt uppgår till 59 141 varav 55507 ex. är av känt ursprung.

3.3 Syfte och metod

Syftet med uppsatsen är att se hur sammansättningen av mynten förändras över tiden och vilken skillnad i sammansättningen man kan se i de olika regionerna i Sverige. Metoden för denna studie är att utifrån tabeller, diagram och spridningskartor, som jag sammanställt, göra en jämförande studie av hopade fynd, från samma tid. De hopade fynden återfinns i Brita Malmers och i Henrik Klackenbergs studier vilka jag använt som utgångspunkt i min jämförelsestudie (Malmer 1980, Klackenberg 1992).

3.4 Frågeställningar

Kan man se skillnader mellan myntområdena Sverige, Gotland, Tyskland, Danmark och övriga områden i de hopade - respektive depåfynden?

3.5 Källkritik

Ur källkritisk aspekt skall man ha i åtanke att hela Sverige inte har landskapsinventerats och således är jag övertygad om att en del myntfynd inte kommit med. Även skall här tilläggas att Gotlands region inte är representerad i de hopade fynden. Fyndmaterialet där består troligtvis till 99% av gotländska mynt och kan bli missvisande i detta arbete.

4. Depåfynd

Till underlag för studier av depåfynd ligger en databas (Numismatiska forskningsgruppen), som har verifierats utifrån studier av olika register och litteratur.

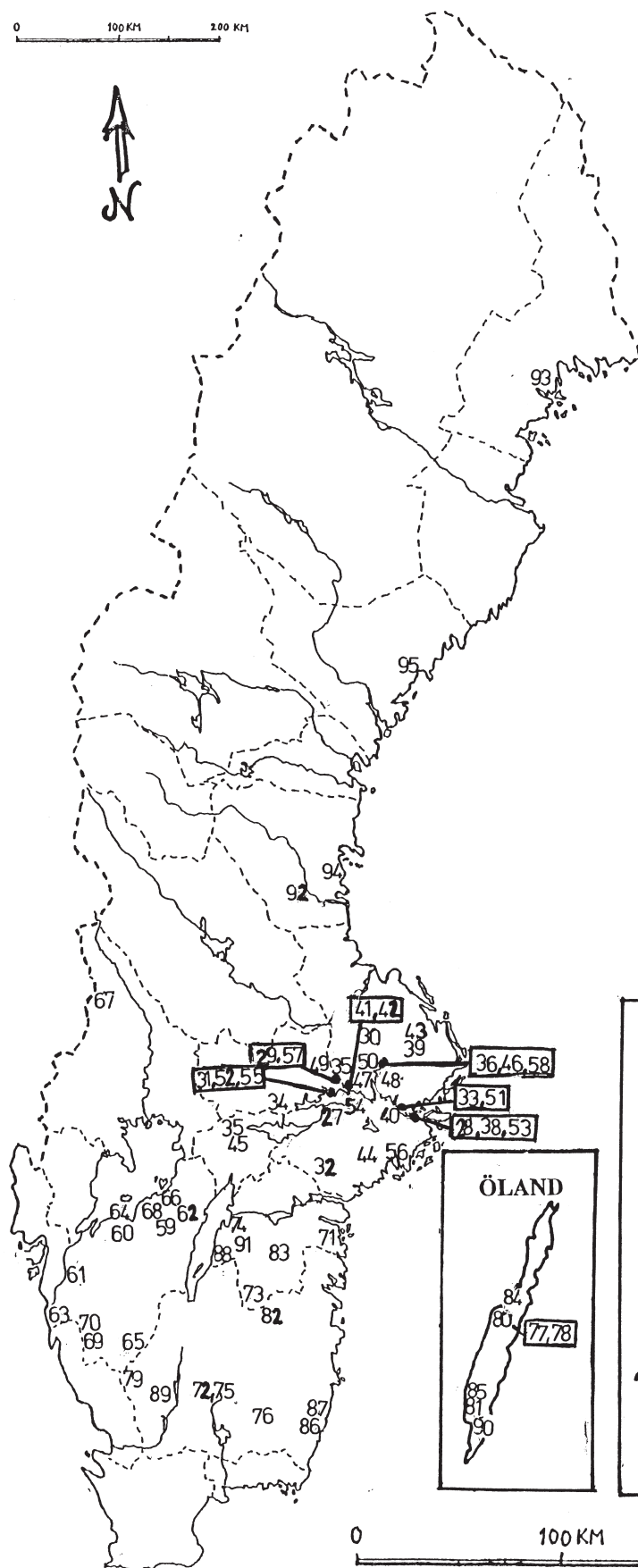
Redan för länge sedan fanns intresset att dokumentera värdefulla skattfynd för eftervärlden. I samband med att Norra Möcklebyfyndet hittades 1786 på Öland såg Jacob von Engeström till att det dokumenterades. Ulla Westermark skriver att han var "före sin tid" och intresserad av "fyndens sammansättning och myntens nedläggningstid" (Westermark 1987: 154f.). Fynden som skrevs ned för eftervärlden bestod av två delar. Den första skatten bestod av 29 tyska guldmynt och den andra skatten som återfanns 1792 bestod av 10 guldmynt, vars ursprung är okänt.

Pekka Sarvas skriver i Sarvas 1967 att arkeologerna var av den uppfattningen fram till 1920-talet att skatter innehållande mynt funna inom "bestämt område" påvisade att området blomstrade och var rikt (Sarvas 1967:25). Redan tidigare, 1962 konstaterade S. Bolin att "skatter härrör från krigstider, särskilt under långvariga sådana" (Bolin 1962:54). Vidare kan man läsa att denna företeelse inte behöver innebära krig utan man lade ned skatter även under fredstid. Men att det torde tyda på "härjningar och krig" och förekomsten av skatter borde styras av denna företeelse. Han säger även att "Skattfyndens talrika förekomst och fåtalighet sluta sig till, om vissa tidsavsnitt i ett land präglats av krig eller fred" (Bolin 1962:54f.). Det är säkert att man utifrån det studiematerial jag har till förfogande inte kan göra en tolkning av fyndens nedläggningsomständighet.

Det går att avläsa depåfyndsmaterial på många olika sätt. Jag tänkte titta på dem ur flera aspekter. Utgångspunkten är att se på materialet landskapsvis. Först skall jag studera fyndkontexten, sedan fyndens representation procentuellt i sitt landskap, för att sedan följa upp med en procentuella regionsindelning.

Svenska depåfynd 1400 - 1540

0 100 KM 200 KM

GOTLAND

1,3,4,11,21

ÖLAND

77,78

0 100 KM 200 KM

Nr	Ort	socken	LS
1	Gotska Sandön, Säludden	Fåro	Go
2	Norrgräde	Sproge	Go
3	Gotska Sandön, Säludden	Fåro	Go
4	Gotska Sandön	Fåro	Go
5	Sigdes	Burs	Go
6	Sigdes	Burs	Go
7	Sigdes	Burs	Go
8	Ansarve	Stenkumla	Go
9	Kinnare klint	Lummelunda	Go
10	Lybska gränd	Vrsby	Go
11	Gotska Sandön, Bredsandsudden	Fåro	Go
12	Botarve	Öja	Go
13	Lye kyrka	Lye	Go
14	Lilla Bjärs	Stenkyrka	Go
15	Sanda kyrka	Sanda	Go
16	Sproge kyrka	Sproge	Go
17	Klinter by	Klinter	Go
18	Katthamra	Östergarn	Go
19	Lauvers	Fåro	Go
20	Slite hamn	Othem	Go
21	Sudergårde	Fåro	Go
22	Klintergårde	Väske	Go
23	Vafle	Eksla	Go
24	Enges	Barlingbo	Go
25	Ducker	Bunge	Go
26	Gumbalde	Lau	Go
27	Torshälla	Torshälla	Sö
28	Södermalm	Stockholm	Sö
29	Linsta	Kila	Vs
30	Östervåla kyrkogård	Östervåla	Up
31	Kyrkbacken	Västerås	Vs
32	Mörbol	Björkvik	Sö
33	Järva	Solna	Up
34	Hamre	Arboga	Vs
35	Nasta	Änsta	Nä
35	Biskopskulla kyrka	Biskopskulla	Up
36	Uppsalastrakten	Uppsala	Up
38	Karl XII:s torg	Stockholm	Up
39	Söderkloster	Alunda	Up
40	Gällsta	Ekerö	Up
41	Franciskanerkloster? Gravplat	Enköping	Up
42	Trätorget, grav	Enköping	Up
43	Fäls kyrka	Fäls	Up
44	Akerö	Bottna	Sö
45	Helgesta	Hackvad	Nä
46	Vaksalagatan 7	Uppsala	Up
47	Hjälsta kyrkogård, grav	Hjälsta	Up
48	Sörby	Norby	Up
49	Sörbäck	Norby	Vs
50	Håga	Bondkyrka	Up
51	Solna kyrkogård, grav?	Solna	Up
52	Västerås	Västerås	Vs
53	Kräkvi	Stockholm	Up
54	Ingeby	Arro	Up
55	Gäsmåretull	Västerås	Vs
56	Sörång	Mörkö	Sö
57	Linsta	Kila	Vs
58	Syssomansgården	Uppsala	Up
59	Käringebo	Brunnham	Vg
60	Genevad, Storegården	Mellby	Vg
61	Långareds kyrkogård	Långared	Vg
62	Axevallo slott (invid)	Varnhem?	Vg
63	Nya Lödöse, Å	Göteborg	Vg
64	Gulleberg, Ökof Nilsgården	Rackeby	Vg
65	Börtegårde	Hälvik	Vg
66	Brunsbö	Skänings-Åsaka	Vr
67	Lilla Gårdsås	Gunnarskog	Vr
68	Skara domkyrka	Skara	Vg
69	Vilg Storegården	Fotskäl	Vg
70	Herr Gunnarsgården	Säila	Vg
71	Stora Lövvik	Gryt	Ög
72	Växjö Domkyrka	Växjö	Sm
73	Österbymo	Sund	Ög
74	Skänninge kyrkogård	Skänninge	Ög
75	Torget	Växjö	Sm
76	Lunden	Hovmantorp	Sm
77	Norra Möckleby kyrkogård	Norra Möckleby	Öi
78	Norra Möckleby kyrkogård	Norra Möckleby	Öi
79	Södra Hestra kyrka	Södra Hestra	Sm
80	Eriksöre	Torslunda	Öi
81	Kastlösa kyrka	Kastlösa	Öi
82	Mossåkra	Rumskulla	Sm
83	Gummetorp	Jonsberg	Ög
84	Borgholms slott	Borgholm	Öi
85	Mörbylånga kyrka	Mörbylånga	Öi
86	Törneby skatt	Kalmar	Sm
87	Mallorp	Åby	Sm
88	Hälsöholm	Västra Tollstad	Ög
89	Retteled Loftgård	Retteled	Sm
90	Klinta	Smedby	Öi
91	Ryckelsby	Ekeby	Ög
92	Bollnäs kyrka	Bollnäs	Hs
93	Tingsholmen	Hörfax	Nb
94	Lindsta	Jättendal	Hs
95	?	Grundsunda	Än

Karta 1.

5. *Fyndfördelning av depåfynd från 1400-1540*

De svenska depåfynden uppgår till 59.141 ex. fördelat på 95 fynd från 13 landskap, varav 55.507 mynt är bestämda. Fynden är fördelade på 13 landskap. I arbetet med detta material skall jag göra en indelning av Sverige i regioner, se nedan.

Gotland

Mälardalen = Närke, Södermanland, Uppland och Västmanland.

Västra Götaland = Dalsland, Värmland och Västergötland.

Östra Götaland = Småland, Östergötland och Öland.

Norra Sverige = Hälsingland, Norrbotten och Ångermanland.

De enskilda fynden inom respektive region redovisas i t.p.q. ordning (nedläggningstid).

5. 1 *Gotlands region*

Gotlands region är det första studieområdet, totalt består gotlandsfynden av 15.471 mynt fördelat på 26 depåfynd. 19 från period 1 och 7 från period 2.

1. Gotska Sandön, Säludden på Fårö har ett fynd med t.p.q. 1400, fyndåret är okänt. 4 mynt hittades i detta fynd och de utgör 0,02 % av antalet mynt från landskapet.

2. 1823 hittades ett depåfynd i Norrgårde i Sproge socken. Fyndet har t.p.q. 1400? Antalet mynt och mynthärkomsten har dock ej kunnat fastställas i detta fynd.

3. 0,1 % av mynten i de gotländska fynden kommer från Säludden och består av 17 mynt. Fyndet har t.p.q. 1403? och hittades 1893.

4. Gotska Sandön i Fårö socken har ett depåfynd med 52 mynt, där fyndåret är okänt, fyndet är daterat till 1410. De utgör 0,33 % av den gotländska regionen.

Fig 1. Danmark, Erik av Pommern 1396-1439. Sterling

5. I Sigdes, Burs socken hittades 1909 sammanlagt 1.605 mynt. Mynten är fördelade på 2 danska, 4 från övriga områden och 1.596 från Gotland. Detta fynd är daterat till 1410 och representerar 10,37 % av gotlandsregionen

6. Även detta fynd är från Sigdes i Burs. 821+ mynt, utgör 5,3 % av mynten i landskapets depåfynd, hittades 1906 och är daterat till 1410. 816 mynt är gotländska, 1 är tyskt och 6 är från övriga länder. Depåfyndet hittades ”delvis” inneslutet i en linnepåse uti en åker.

7. Sigdes, Burs socken, fyndet är från 1410 och hittades i början på 1970-talet. Fyndet består av 1.217 mynt, varav 1209 är gotländska. Fyndet är 7,86 % av 15471 mynt.

8. Ansarve fyndet i Stenkumla, från 1414 hittades 1861. 356 mynt, fördelat på 340 gotländska, 13 tyska, ett danskt och 4 mynt från övriga områden. Ansarvefyndet utgör 2,3 % av mynten i fynden från Gotland.

9. Kinnare klint i Lummelunda med okänt fyndår har t.p.q. 1414. Fyndet består av 3 mynt och utgör 0,01 % av mynten i de gotländska fynden.

10. Visby representeras av ett fynd, hittat 1967 i Lybska gränd med t.p.q. 1420. Fyndet består av 7 gotländska mynt. 7 mynt utgör endast 0,04 % av landskapets totala antal mynt.

11. Fyndet från Bredsandsudden i Fårö socken, med t.p.q. 1432, hittades 1852 löst liggande tillsammans i en

flygsandbank (Thordeman 1936:73). De 36 mynten, utgör 0,23 % av mynten i de gotländska depåfynden.

12. Botarve i Öja socken har endast 3 mynt, 1 gotländskt, 1 tyskt och 1 övrigt. Tillsammans har de 0,01 % av mynten i regionen. Fyndet hittades 1922 och har t.p.q. 1433.

13. Fyndet från Lye kyrka har t.p.q. 1440? Depåfyndet består av 101 gotländska mynt och procentandelen ligger på 0,65 %. Mynten hittades 1840.

14. Gotlands största depåfynd med t.p.q. 1440 är fyndet från Stenkyrka socken, Lilla Bjärs. Fyndet som hittades 1847 i en kopparask invid en åker, var täckt av sten (Thordeman 1941: 142). Fyndet består av 7.410 gotländska mynt och har den klart största procentdelen av landskapets myntfynd: 47,89 %.

15. I Sanda kyrka i Sanda hittades detta depåfynd 1871. Det består av 31 mynt och har t.p.q. 1440? Mynten går inte att områdesbestämma, men utgör 0,2 % av mynten i gotlandsfynden.

16. 321 gotländska mynt med t.p.q. 1440?, representerar Sproge kyrka. Fyndet som hittades 1840 utgör 2,07 % av mynten i regionen.

17. Klinte by i Klinte har ett fynd, som hittades 1847 i ett stenröse på en åker. De 56 gotländska mynt fyndet ger 0,36 % andel av det gotländska materialet. Depåfyndets t.p.q. är 1440.

18. Katthamra i Östergam har 112 gotländska mynt, som hittades 1869 med t.p.q. 1440. Fyndet erbjöds mot inlösen av upphittaren, men det inlöstes inte (Thordeman 1941:143). Depåfyndet utgör 0,72 % av mynten i denna region.

19. Lauters på Fårö är ett av 6 depåfynd från samma socken. Detta hittades 1998 med t.p.q. 1448. Fyndet består av 14 mynt, 13 gotländska och ett danskt. Då fyndet inte består av många mynt utgör den endast 0,09 % av mynten i gotlands fynden.

20. Slite hamn i Othems socken har 13 tyska guldmynt med t.p.q. 1455. Fyndet fann man 1933 i en åker (Thordeman 1941: 142). Depåfyndet har 0,08 % av mynten i gotländska depåfynden.

21. Sudergårde i Fårö socken, har 2.123 mynt med t.p.q. 1483. Det är fördelat på 123 gotländska, 4 tyska, 1.979 danska och 15 från övriga länder. I samband med fyndet, som återfanns i en åker 1934, fann man även fragment av en tennkanna och myntens förvaringsemballage, en tygpåse (Thordeman 1941:142).

22. Från Väskinde socken, närmare bestämt Klintegårde hittade man 1870 sammanlagt 9 svenska mynt med t.p.q. 1523. Tillsammans har de 0,05 % av det totala från Gotlandsregionen.

23. Vafle i Eksta socken har 311 depåmynt med t.p.q. 1525. De 303 gotländska och 8 danska mynten fann man 1900 och de utgör 2,01 % av det totala antalet mynt i de gotländska depåfynden.

24. Enges i Barlingbo socken har ett depåfynd med 5 gotländska mynt. Fyndåret var 1863 och t.p.q. 1525. Fyndet representerar 0,03 % av mynten i regionen.

25. Ducker i Bunge socken utgör 5,29 % av det gotländska materialet. Depåfyndet som hittades 1879 med t.p.q. 1529, består av 819 mynt. Fyndet är fördelat på 499 gotländska, 244 danska, 46 svenska, 7 tyska och 23 från övriga områden. Skatten återfanns tillsammans med skedar och silversmycken i en glaserad lergryta.

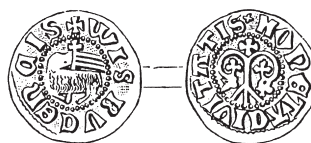

Fig 2. Gotland. Visby, gote 1420-1440.

26. 1926 hittade man ett depåfynd i Gumbalde i Lau socken. Fyndet har 0,16 % av mynten i den gotländska regionen. Fynden som består av 25 gotländska mynt har t.p.q. 1536.

Gotland själv representerar en region. Av totalt 15.471 ex. hör 12.166 till perioden 1400-1450 och 3.305 till perioden 1450-1540.

Depåfynden mellan 1400-1450 uppgår till 12.130 mynt med säkert ursprung, uträkningarna baseras på den totala summan av depåmynt 12.166. De svenska mynten utgör 0,03 % med 4 mynt, gotländska 99,15 % med 12.063 mynt, tyska 0,23 % med 28 mynt, danska 0,08 % med 10 mynt och de övriga utgör 0,20 % med sina 25 mynt. Procentuellt högsta andelen depåmynt i den gotländska regionen 1400-1450 har de gotländska mynten.

3.303 mynt är registrerade från tiden 1450-1540 i den gotländska regionen. Den totala summan 3.305 mynt skall tas med i beräkningen från denna tid. De 55 svenska mynten utgör 1,66 % av den regionala summan från perioden 1450-1540. 955 gotländska 28,89 %, 24 tyska 0,72 %, 2.231 danska 67,50 % och de 38 övriga står för 1,14 %. Den största andelen mynt av den gotländska regionen under period 2 står de danska för med sina 67,50 %

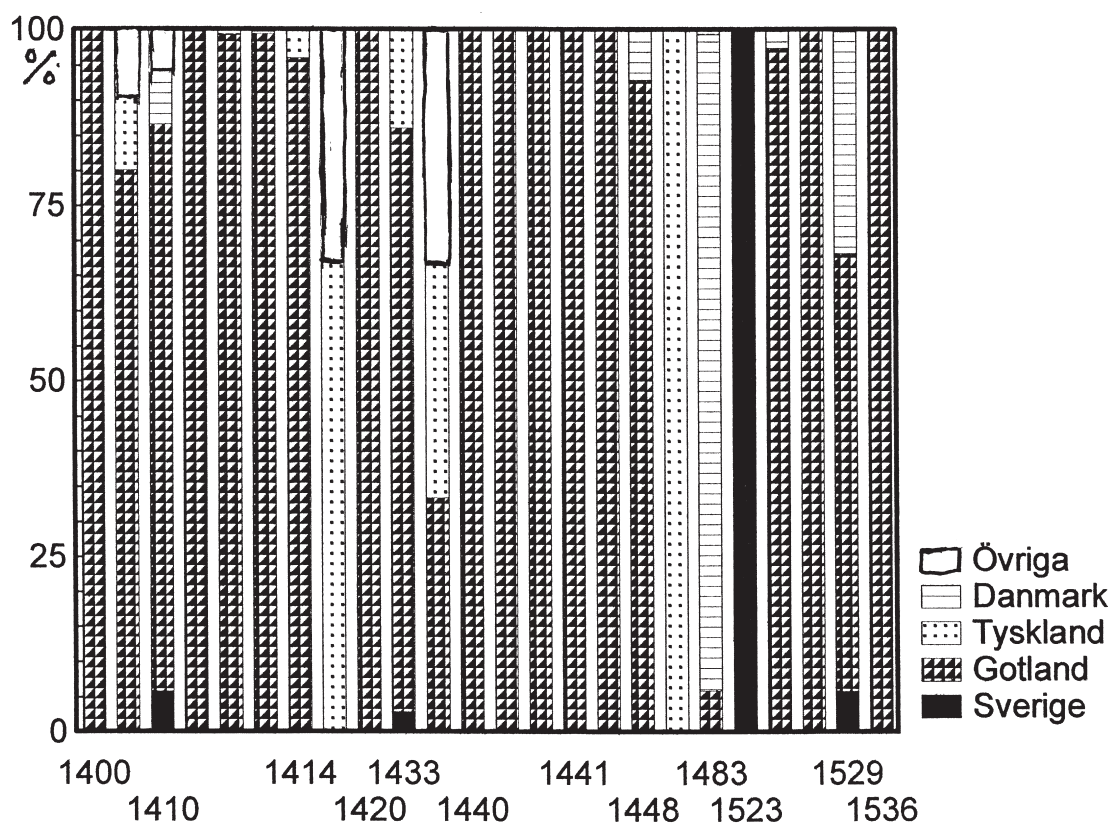

Diagram I. Depåförekomst i den gotländska regionen 1400-1540.

Från period 1 till 2 i den gotländska regionen kan man se att i period 1 dominerar gotländska mynt. Avvikande är fyndet från Kinnare klint, där består majoriteten av tyska mynt. Detta fynd kan vara missvisande då det endast består av 3 mynt, se fynd 9. Fynd nr. 12 från Botarve i Öja socken, består av 3 mynt, 1 gotländskt, 1 tyskt och 1 övrigt. De två fynden från period 1, som avviker kan bortförklaras genom att de består av så få mynt. I period 2 kan man se att det finns inslag av utländska mynt 7 depåfynd. I period 2 har 4 fynd en större förekomst av utländska mynt. Fynd nr 20 från Slite hamn består av 13 tyska mynt som då utgör 100 %. Fynd nr 21 från Sudergårde har ett stort antal mynt och kan räknas som avvikande. Fyndet från Klintgårde har endast 9 svenska fyndmynt. De gotländska mynten dominerar genom båda perioderna, men det förekommer fler utländska mynt i period 2.

5.2 Mälardalens region

Mälardalens region består av landskapen Närke, Södermanland, Uppland och Västmanland. Den totala summan av mynt i depåer i Mälardalens region uppgår till 27.582 mynt, av dem är 27.514 bestämda. 6 fynd är från period 1 och 26 är från period 2. De representerade landskapen är Närke, detta landskap har 2 depåfynd med sammanlagt 7 mynt. Södermanland har 3.925 mynt fördelat på 5 depåer. Uppland har 5.182 depåmynt fördelat på 18 fynd och Västmanland, som har 18.468 mynt fördelat på 7 fynd.

27. 59 mynt hittades 1837 i Torshälla i Torshälla socken. Mynten har t.p.q. 1405 och är fördelade på 58 svenska och 1 tyskt. Tillsammans utgör de 1,5 % av mynten i Södermanland och 0,21 % av Mälardalens region.

28. Det största depåfyndet från Södermanland har hittats 1680 på Södermalm i Stockholm. De 3.000 + mynten, som är svenska, har t.p.q. 1405.

29. I Limsta i Kila socken hittades 1860 13 svenska mynt med t.p.q. 1405. Mynten utgör 0,07 % av mynten i Västmanland och 0,04 % av det regionala.

30. Östervåla kyrkogård har 2 svenska mynt med t.p.q. 1430, fyndåret är okänt. De utgör 0,03 % av uppländska depåfynd och 0,00 % av det regionala.

31. Kyrkbacken i Västerås har ett depåfynd hittats 1976, t.p.q. 1440. 19 tyska mynt utgör 0,1 % av Västmanland och 0,06 % av det regionala.

32. I Mörtbol, Björkvik socken hittades ett depåfynd 1879. Det består av 188 mynt fördelat på 167 svenska, 1 tyskt och 20 danska. Mynten har t.p.q. 1448. Fyndet utgör 4,78 % av mynten i Södermanlands landskap och 0,68 % av Mälardalens region.

33. Järva i Solna har 15 mynt fördelat på 9 svenska och 6 danska. Fyndet hittades 1864 och har t.p.q. 1457. Fyndet utgör 0,28 % av mynten i Uppland och 0,05 % av Mälardalens region.

34. Hamre i Arboga har ett depåfynd med 730 + svenska mynt, t.p.q. 1457. Fyndet hittades 1838 och har 3,95 % av mynten i Västmanland och 2,64 % av regionen.

35. Nasta i Ansta socken har ett depåfynd med t.p.q. 1461. Fyndet hittades 1846 när man plöjde upp en liten skogsbacke. De 3 fyndmynten från övriga områden hittades bland några småstenar (SML 5:37). Mynten utgör 42,85 % av totala antalet i Närke och 0,01 % av Mälardalens region.

36. Biskopskulla kyrka i Biskopskulla har ett depåfynd med t.p.q. 1465. Fyndet som hittades 1954/5 består av 383 svenska mynt. Mynten utgör 7,39 % av totala antalet i Uppland och 1,38 % av Mälardalen.

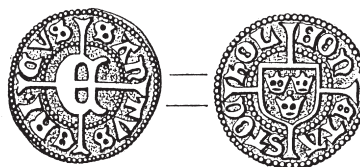

Fig 3. Sverige. Interregnum 1465-67. Stockholm. Örtug.

37. Detta depåfynd är från Uppsala (SML 4:234). Det rör sig om 14 svenska mynt med t.p.q. 1470. Tillsammans utgör de 0,27 % av mynten i Uppland och 0,05 % av regionen.

38. Från Karl XII:s torg i Stockholm kommer nästa fynd. Det fann man 1868 och det består av 10 svenska mynt med t.p.q. 1470. Mynten utgör 0,19 % av mynten i Upplands och 0,03 % av det regionala.

39. Alunda socken i Uppland har ett depåfynd från Söderlövsta. Fyndet hittades 1824 och har en t.p.q. 1470. Fyndomständigheterna anger att det rörde sig om flera mynt.

40. Gällstaö i Ekerö socken, har ett depåfynd med t.p.q. 1478. Fyndet hittades 1936 och bestod av 2 + mynt. Mynten är svenska och de utgör 0,03 % av mynten i Uppland och 0,00 % av det regionala.

41. Franciskanerklostret i Enköping har ett depåfynd med 3 svenska mynt t.p.q. 1480. Fyndet fann man 1878. De utgör 0,05 % av mynten i det uppländska materialet och 0,01 % av det regionala.

42. På Trätorget i Enköping hittade man 1878 ett skattfynd med 24 mynt, t.p.q. 1481. Fyndet består av 2 svenska, 1 danskt och övriga är okända. Tillsammans utgör de 0,46 % av mynten i Uppland och 0,08 % av Mälardalensregion.

43. 1893 hittade man i Films kyrka, Film socken 11 depåmynt, 8 svenska och 3 danska, t.p.q. 1481. Mynten hittades under muren vid sakristian under en reparation (SML 4 :83) Depåfyndet har 0,21 % av mynten i Uppland och 0,03 % av regionen.

Fig 4. Danmark. Kristian 11448-1481, Malmö. Hvid

44. Från Akerö i Bettna socken i Södermanland, kommer detta depåfynd med t.p.q. 1509. 1 mynt är bevarat av det troliga fyndet som hittades 1895 (inv 9895). "Flera liknande mynt lära hittats samman med detta, men lemnades till barn att leka med och hafva försvunnit".

45. 1869 hittades i ett stenröse depåfyndet i Helgesta, Hackvad socken. De 4 svenska mynten har t.p.q. 1512. Man hittade även 2 pärlor och 2 silverskedar vid samma tillfälle (SML 5:24). Depåfyndet har 57,14 % av mynten i Närke och 0,01 % av Mälardalens region.

46. På Vaksalagatan 7 i Uppsala har man 1928 hittat en skatt med t.p.q. 1512. Fyndet innehåller 9 svenska mynt, de hittades när man skulle lägga ned ett rör. Depåfyndet utgör 0,17 % av mynten i uppländska fynden och 0,03 % av Mälardalens region.

47. På Hjalsta kyrkogård i Hjalsta hittade man 1850 sammanlagt 17 svenska mynt, med t.p.q. 1512. Mynten representerar 0,32 % av mynten i Uppland och 0,06 % av det regionala.

48. 242 mynt hittades i Norrby, Sörby 1723 med t.p.q. 1512. Depåfyndet har endast svenska mynt men man hittade även silverbucklor, bitsilver, en silverring och pärlor av bärnsten (SML 4:132). De 242 mynten utgör 4,67 % av mynten i Uppland och 0,87 % av Mälardalens region.

49. Sörbäck i Norrby och har 242 svenska fyndmynt. Mynten hittades 1724 och har t.p.q. 1512. De utgör 1,31 % av mynten i Västmanland och 0,87 % av Mälardalens region.

50. Håga i Bondkyrka har 22 + mynt från okänt område. Fyndet som hittades 1834 har t.p.q. 1518. De 22 mynten utgör 0,42 % av mynten i Uppland och 0,07 % av det regionala.

51. I Solna kyrkogård, Solna socken har man hittat 10 mynt, 9 svenska och 1 dansk med t.p.q. 1518. Mynten hittades under en grävning på kyrkogården 1948. Fyndet utgör 0,19 % av totala antalet i Upplands depåfynd och 0,03 % av de regionala fynden.

52. Det största fyndet från Västmanland hittades i kvarteret Johannes i Västerås 1972 med t.p.q. 1518. Depåfyndet består av 16.232 mynt, 16205 svenska och 2 danska. Fyndet representerar 87,89 % av mynten i Västmanland och 58,84 % av Mälardalens region.

53. Kråkvilan i Stockholm har ett stort depåfynd. 4.000 + svenska mynt hittade~ 1692 och har t.p.q. 1520. Hela 77,19 % av mynten i Uppland utgörs av detta fynd och 14,50 % av det regionala.

54. 8 svenska mynt med t.p.q. 1521 hittades 1892 i Ingeby på Oknön i Amö socken. Mynten representerar 0,15 % av mynten i de uppländska fynden och 0,02 % av Mälardalen.

55. Gåsmyretull i Västerås har ett depåfynd med t.p.q. 1521. Fyndet som hittades 1911, består av 1.224 mynt fördelat på 5 svenska och 1.219 danska. Tillsammans har de 6,62 % av mynten i Västmanland och 4,43 % av Mälardalens region.

56. Söräng i Mörkö socken har ett depåfynd med t.p.q. 1531. Fyndet hittades 1960 av en 11 årig pojke som i sin nyfikenhet stoppade in handen i en "hålighet" och fick näven full med slantar (Rasmusson 1962:284). Fyndet består av 677 mynt fördelat på 676 svenska och 1 gotländskt. De utgör 17,24 % av mynten i Södermanland och 2,45 % av regionen.

57. Limsta i Kila socken har 8 svenska mynt med t.p.q. 1532. Mynten hittades 1844. De 8 mynten utgör 0,04 % av mynten i Västmanland och 0,04 % av sin region.

58. Fyndet från Sysslomansgården, Uppsala hittades 1775 och har t.p.q. 1536. Fyndet består av 410 svenska mynt d.v.s 7,91 % av mynten i det uppländska landskapet och 1,48 % av den regionala.

Depåfynden i Mälardalens region 1400-1450 uppgår till 3.281 mynt. De 3 240 svenska mynten utgör 98,75 %, 21 tyska 0,64 %, 20 danska 0,60 %. Gotländska mynt och ej heller de övriga är representerade i Mälardalens region i period 1.

Perioden 1450-1540 har 24 233 bestämda mynt, men den totala summan uppgår till 24.301 mynt och de ligger till grund för uträkningen av period 2. De 22.996 svenska mynten utgör 94,62 %, 1 gotländskt 0,00 %, 1.232 danska 5,06 %, 4 övriga 0,01 % och inga tyska mynt finns i depåfynden mellan 1450-1540.

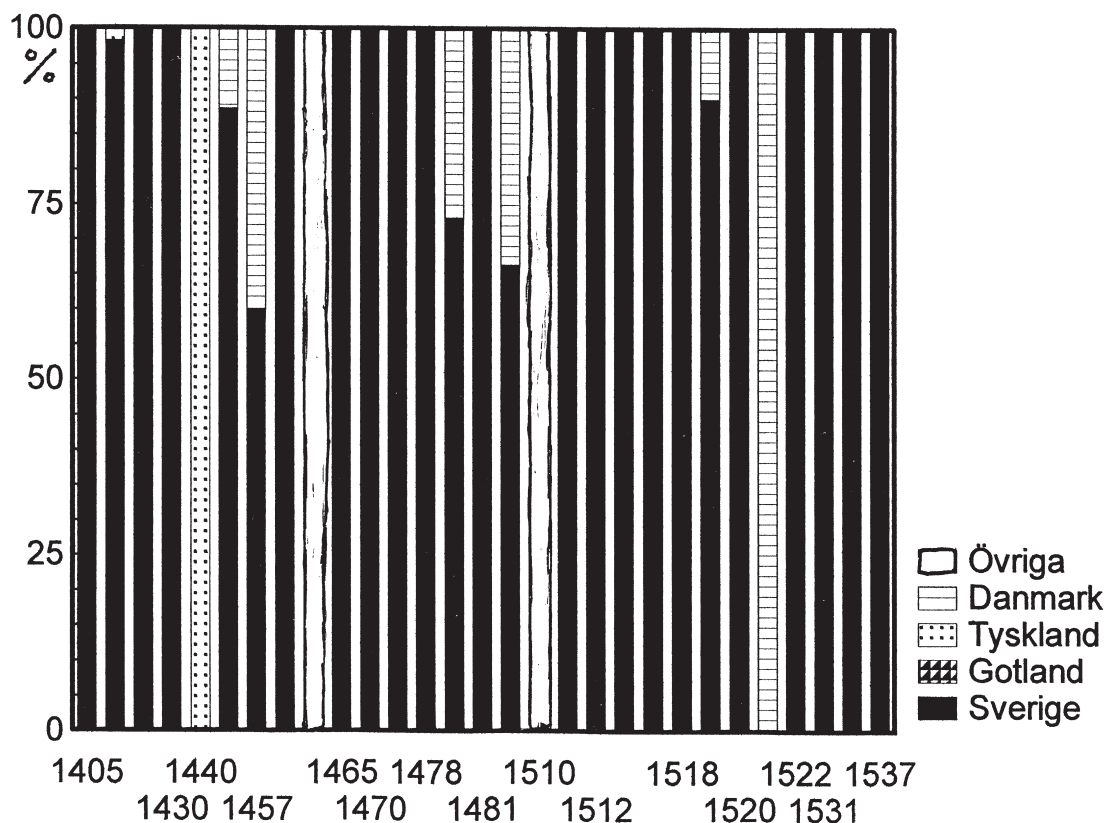

Diagram 2. Depåmyntsförekomst i Mälardalens region 1400-1540.

Mälardalens depåfynd utgörs till största del av svenska mynt i båda perioderna, med några undantag. Fynd nr 21 från Kyrkbacken som har 19 tyska mynt, Fynd 35 från Nasta med 3 fyndmynt från övriga områden och fynd 44 från Akerö har ett mynt från övriga områden. Regelbundna inslag av danska fynd kan ses i båda perioderna, med en kullminering i ett depåfynd från Gåsmyretull (nr 55) i period 2. Fyndet består av 1.219 danska mynt.

5.3 Västra Götalands region

Västra Götalands region består av landskapen Dalsland, Värmland och Västergötland. Dalsland förekommer endast i de hopade fynden och ej i depåfynden och till följd därav utgår de i denna region. Tillsammans har Värmland och Västergötland 12 depåfynd, 4 från period 1 och 8 från period 2. De 12 fynden har inalles 2.698 mynt. Västergötland har 2.676 mynt, fördelat på 11 depåfynd.

59. I Käringebo i Brunnhem socken hittades en skatt med okänt fyndår av drängen Johannes Andersson i ett jordland på $\frac{1}{4}$ alns djup. Skatten består av 4 danska mynt med t.p.q. 1405. Skatten utgör 0,14 % av mynten i Västergötland och 0,14 % av regionen.

60. I Genevad, Mellby socken hittade man 1852 en skatt med 53 mynt i en åker. 52 svenska och ett tyskt med t.p.q. 1405. Tillsammans har de 1,98 % av mynten i Västergötland och 1,96 % av det regionala.

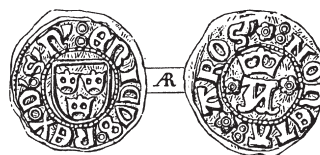

Fig 5. Sverige. Erik av Pommern 1396-1439, Västerås örtug.

61. På Långareds kyrkogård hittade man vid okänt fyndår 30 mynt med okänd härkomst. T.p.q. är 1405,9. Fyndet har 1,12 % av mynten i Västergötland och 1,11 % av regionen.

62. I Västergötland invid Axevalla slott, Varnhem socken fann man 1879 ett okänt antal mynt. T.p.q. är 1448.

63. Vid Nya Lödöse å i Göteborg fann man vid okänt fyndår 171 mynt med okänd härkomst (t.p.q. 1481?). Mynten har 6,39 % av mynten i Västergötland och 6,33 % av regionen.

64. Gulleberg i Rackeby socken har 12 mynt, 10 danska och 2 övriga. Fyndet hittades 1448 och har t.p.q. 1481. De utgör 0,44 % av mynten i Västergötland och 0,44 % av regionen.

65. Från Börtegårde i Håkvik socken kommer 5 svenska mynt. Fyndet hittades 1933 och t.p.q. är 1512. Mynten utgör 0,18 % av mynten i Västergötland och 0,18 % av det regionala.

66. Brunsbo i Skånings-Asaka socken i Västergötland har ett fynd med t.p.q. 1521. Fyndet har okänt antal mynt och även fyndåret är okänt.

67. Värmland har endast ett depåfynd, Lilla Gårdsås i Gunnarskog socken. Fyndet består av 22 oidentifierade mynt funna 1883, t.p.q. 1521. De utgör 100 % av mynten i Värmland och 0,81 % av regionen.

68. 1832 hittades ett depåfynd i Skara domkyrka med t.p.q. 1529. Fyndet består av 1.420 mynt, varav 64 är svenska och 3 danska. Depåfyndet utgör 53,06 % av mynten i Västergötland och 52,63 % av regionen.

69. Vilg Storegården i Fotskäl socken har ett stort depåfynd med t.p.q. 1534. Fyndet består av 947 svenska och ett tyskt mynt. Depåfyndet hittades 1534 och den utgör 35,42 % av mynten i Västergötland och 35,13 % av regionen.

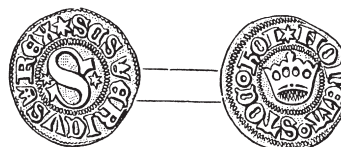

Fig 6. Sverige. Sten Sture d.ä. 1470-1540, Stockholm $\frac{1}{2}$ örtug.

70. Herr Gunnarsgården i Sätla har ett depåfynd med 33 mynt. 23 svenska och danska. Det hittades 1906 och har t.p.q. 1537. Fyndet har 1,23 % av mynten i Västergötland och 1,22 % av regionen.

Västra Götalands region består av 2 landskap med 12 depåfynd fördelat på 2.698 mynt varav 1.122 mynt är bestämda. Depåfynden skall presenteras nedan i två perioder och där myntantalet 2.698 står som underlag för uträkningen.

Mynten i depåfynd från 1400-1540 uppgår till 87 mynt, av dem är 57 mynt bestämda. 52 svenska mynt utgör 59,77 % , ett tyskt 1,14 % , 4 danska 4,59%. Gotland och övriga är utan fynd. Av fynden från period 1 är det de svenska mynten som utgör en majoritet med sina 59,77 %.

Depåfynden från 1450-1540 är 8 till antalet de är fördelade på 2.611 mynt. Av depåmynten är 1.065 bestämda. 1.039 svenska mynt blir 39,79 % , ett tyskt 0,03 % , 23 danska 0,88 % och övriga 2 mynt 0,07 % i period 2 i Västra Götalands region. Resultatet av depåfynden från period 2 visar att de svenska mynten har procentuellt största andelen i denna period.

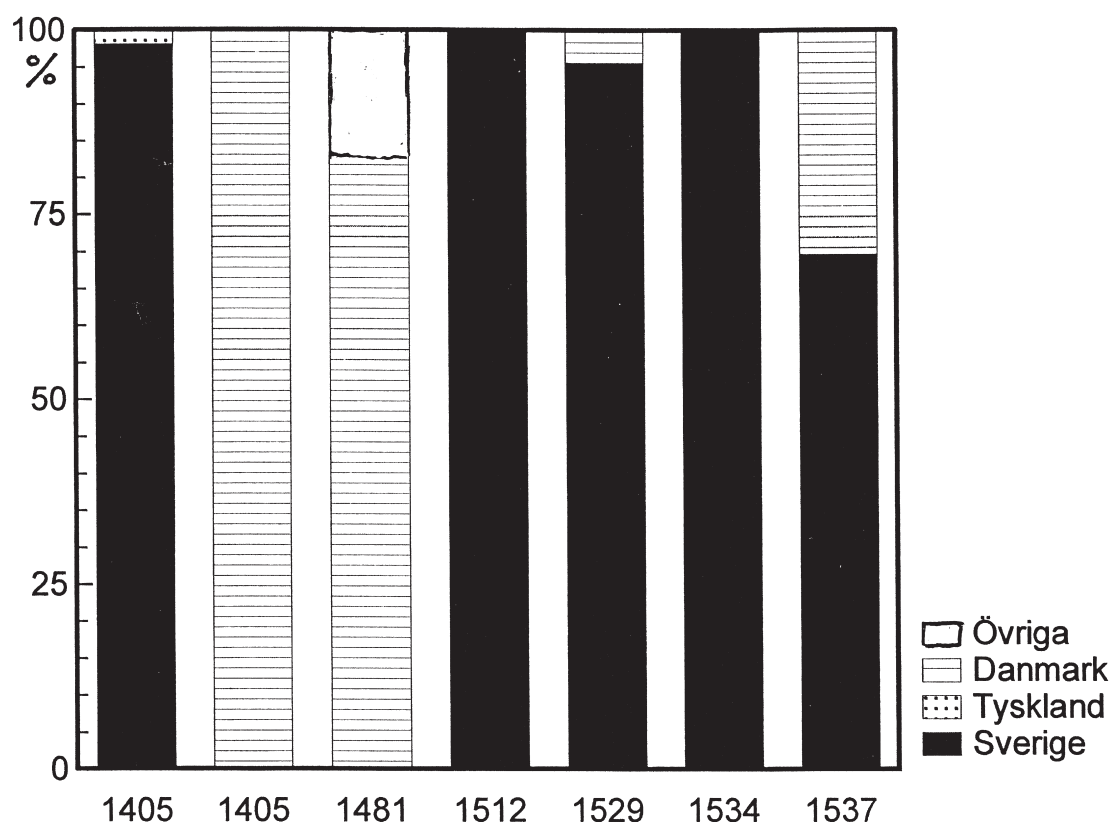

Diagram 3. Depåmyntsförekomst i Västra Götalands region 1400-1540.

Västra Götalands region består endast av 12 depåfynd, av dem ligger 10 till grund för diagrammet. Majoriteten av mynt är svenska med några avvikelser. I period 1 avviker fynd nr 59, fyndet är från Käringsbo och består av 4 danska mynt. Nästa avvikelse kommer från nr 64 Gulleberg, som består av 10 danska- och 2 övriga mynt. Regionen domineras av svenska mynt med inslag av danska i båda perioderna.

5.4 Östra Götalands region

Till Östra Götalands region hör landskapen Småland, Östergötland och Öland. I denna region finns 9.984 fyndmynt varav 8.327 går att bestämma. Fynden är fördelade på 21 depåfynd. Av dem är 11 från period 1 och 10 från period 2. Småland har 8 depåfynd med 9.267 fyndmynt, av dem är 7.527 med säkert ursprung. Östergötland har 6 depåfynd. Av de 742 mynten har man kunnat bestämma 719. Ölands landskap har 7 depåfynd. Fynden har 256 mynt tillsammans men det går bara att bestämma 81 av dem.

71. Stora Lövvik i Gryt socken har 124 fyndmynt med t.p.q. 1403. De hittades 1849 i en bergskreva bakom en sten. Mynten är fördelade enligt följande: 93 svenska, 23 gotländska, 4 tyska och 4 övriga. De utgör 16,71 % av mynten i Östergötland och 1,24 % av det regionala.

72. Växjö domkyrka har ett depåfynd med t.p.q. 1405. Fyndet som hittades 1774 består av 11 mynt, 8 svenska och 3 danska. De utgör 0,11 % av mynten i Småland och 0,11 % av regionen.

73. I Österbymo i Sund socken hittade man 1945 ett depåfynd med 117 mynt. Fyndet har t.p.q. 1405. Förutom mynten hittades spännen, fingerringar, pärlor, sked och beslag. Fyndet har 5 svenska, 99 gotländska, 10 tyska och 3 danska mynt. De utgör 15,76 % av mynten i Östergötland och 1,17 % av det regionala.

74. Skänninge kyrkogård har ett fynd med 5 mynt, 2 gotländska och 3 danska. Deras t.p.q. är 1405 och de hittades 1832. Fyndet utgör 0,67 % av mynten i Östergötland och 0,05 % av regionen.

75. På torget i Växjö fann man 1912 en skatt med 713 mynt och t.p.q. 1420. Fyndet är fördelat enligt följande: 1 svenskt, 91 gotländska, 16 tyska och 587 danska mynt. Tillsammans utgör de 7,69 % av mynten i Småland och 7,14 % av regionala.

76. I Lunden i Hovmantorp hittades 1932 ett depåfynd vid en sprängning av sten uti en åker. Fyndet består av 23 gotländska mynt. Det har t.p.q. 1420. De utgör 0,24 % av mynten i Småland och 0,23 % av regionen.

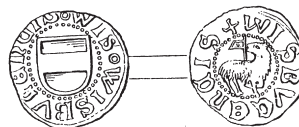

Fig 7. Gotland. Visby, hvid 1455-1480

77-78. Norra Möckleby kyrkogård i Norra Möckleby socken har 2 depåfynd. Det första fann man 1786 och det består av 29 tyska mynt, med t.p.q. 1440. Fyndet utgör 11,32 % av mynten på Öland och 0,29 % av det regionala. Det andra från Norra Möckleby kyrkogård hittades 1792 och består av 10 mynt, där 6 mynt går att fastställa till övriga områden. Mynten har t.p.q. 1440. Fyndet har 3,9 % av mynten på Öland och 0,10 % av regionen.

Fig 8. Tyskland. Utrecht, Rudolf von Diepholt 1433-55, gyllen

79. I Södra Hestra kyrka hittades vid rivning av kyrkan en skatt med 12 mynt fördelade på ett gotländskt, ett tyskt och 10 danska. Mynten som hittades 1831 har t.p.q. 1448. Depåfyndet har 0,12 % av mynten i Småland och 0,12 % av regionen.

80. Eriksöre i Torslunda socken har ett depåfynd med 3 mynt. Av mynten är 1 svenskt, 1 tyskt och 1 danskt. De hittades 1873 och har t.p.q. 1448. De utgör 1,17 % av mynten på Öland och 0,03 % av regionen.

81. 1855 fann man i Kastlösa kyrka ett depåfynd bestående av 4 mynt: 1 gotländskt, 1 tyskt och 1 danskt. Mynten har t.p.q. 1448. De utgör 1,56 % av mynten på Öland och 0,04 % av regionen.

82. Det största depåfyndet från Småland hittades i Mossåkra, Rumskulla socken. Fyndet hittades 1827 och består av många silverföremål förutom 5.000 mynt fördelade på 2.550 svenska, 2.300 gotländska och 22 tyska med t.p.q. 1457. De utgör tillsammans 53,95 % av mynten i Småland och 50,08 % av det regionala.
83. Gummetorp i Jonsberg socken har ett depåfynd med 53 mynt. Det hittades 1833 och är fördelat på 34 svenska, 15 gotländska och 4 danska. Mynten har t.p.q. 1457 och de utgör 7,14 % av mynten i Östergötland och 0,53 % av regionen.
84. I Borgholms slott hittades 1838 en skatt med 178 mynt, där endast 20 danska mynt har bestämts. Mynten har t.p.q. 1481. Tillsammans utgör de 69,53 % av mynten på Öland och 1,78 % av regionen.
85. Mörbylånga kyrka har ett depåfynd med 30 mynt. Av mynten är 3 svenska och 5 danska. Fyndet hittades 1811 och har t.p.q. 1483. Det står för 11,71 % av mynten på Öland och 0,30 % av det regionala.
86. I Törnebysslätt i Kalmar hittade man 1934 en skatt med t.p.q. 1512. Depåfyndet har 1.843 mynt fördelat på 22 svenska, 98 gotländska, 268 tyska, 1.454 danska och 1 från övriga. Fyndet har 19,88 % av mynten i Småland och 18,45 % av det regionala.
87. Maltorp i Åby socken har ett depåfynd med 1.661 mynt: 3 svenska, 26 gotländska, 2 tyska, 34 danska och 2 övriga. Fyndet hittades 1873 och har t.p.q. 1512. De utgör 17,92 % av mynten i Småland och 16,63 % av regionen.
88. På Hästholmen i Västra Tollstad socken har man hittat ett depåfynd 1983 med 281 mynt med t.p.q. 1512. De är fördelade på 194 svenska, 3 tyska och 82 danska. Tillsammans har de 37,87 % av mynten i Östergötland och 2,81 % av regionen.
89. I Småland fann drängen Josef Kristiansson en skatt i en åker i Refteled Loftegård, Refteled socken. Fyndet hittades 1884 och består av 4 svenska mynt och har t.p.q. 1521. Mynten utgör 0,04 % av total antalet i Småland och 0,04 % av regionen.
90. Klinta i Smedby socken har ett depåfynd med 2 svenska mynt med t.p.q. 1526. Fyndet hittades 1859 och har 0,78 % av mynten på Öland och 0,02 % av det regionala.
91. I Ryckleby, Ekeby har man ett depåfynd med 162 mynt, 140 svenska och 1 tyskt. De har t.p.q. 1533 och hittades 1869. Tillsammans utgör mynten 21,83 % av Östergötland och 1,62 % av den regionala.

Östra Götalands region består av 3 landskap Småland; Östergötland och Öland. Tillsammans har de 9.984 mynt varav 8.327 mynt är bestämda. Mynten är fördelade på 21 depåfynd. Som i de andra regionerna är även denna indelad i 2 perioder.

1.051 mynt är från perioden 1400-1450. Av dem är 1.028 mynt bestämda. 108 svenska mynt utgör 10,27 %, 240 gotländska 22,83 %, 62 tyska 5,89 %, 608 danska 57,84 % och 10 övriga 0,95 %. Den övervägande andelen mynt i period 1 kommer från Danmark, 57,84 %.

Till grund för period 2 ligger 9.214 mynt varav 7.289 mynt är bestämda. De 2.952 svenska mynten utgör 32,03 %, 2.439 gotländska 26,47 %, 296 tyska 3,21 %, 1.599 danska 17,35 % och de 3 övriga 0,03 % av Östra Götalands region i period 2. Den övervägande andelen mynt är från Sverige 32,03 %, men även Gotland är väl representerad med sina 26,47 %.

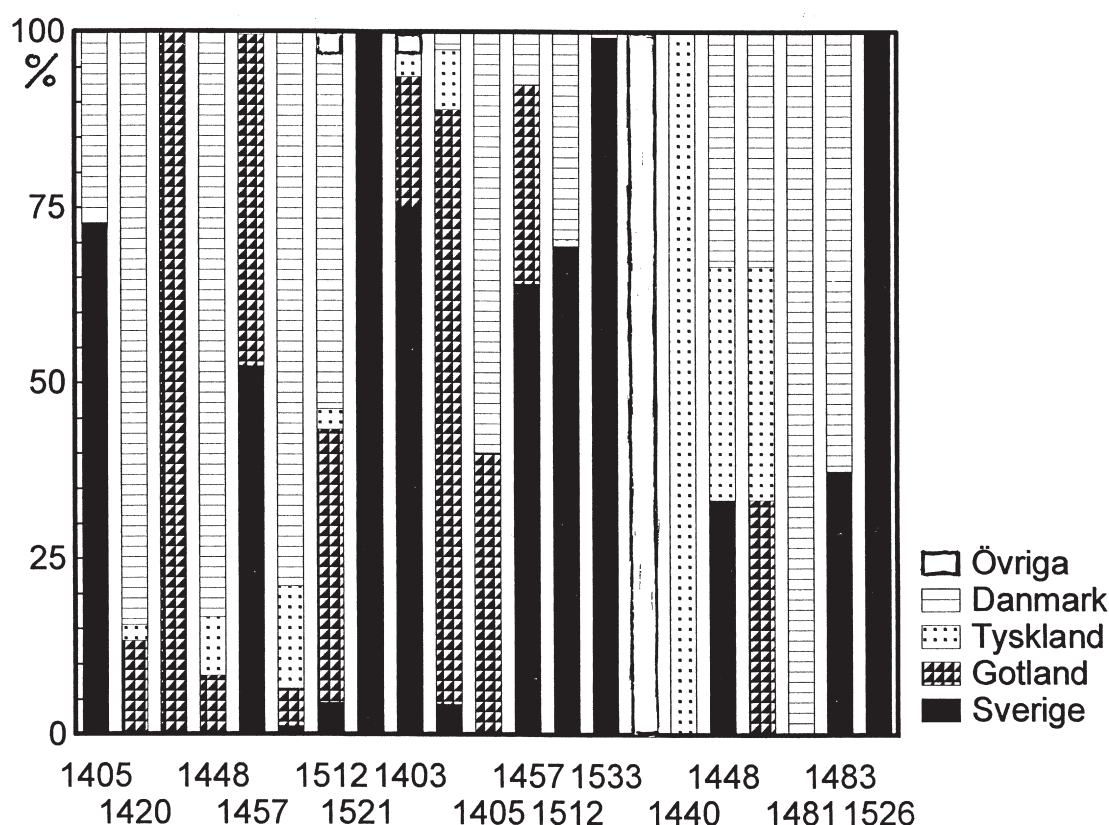

Diagram 4. Depåmyntsförekomst i Östra Götalands region 1400-1540.

Analys av Östra Götalands region.

Östra Götalands region domineras av danska mynt i period 1 och av svenska och gotländska i period 2. Det finns avvikelser som det stora inslaget av gotländska mynt 1420 med 23 mynt från Lunden (nr 76). Det intressanta sker i period 2 där den övervägande andelen först är svensk för att sedan övergå till en dominans med utländsk myntförekomst. Övriga finns representerat i en hel stapel, men det rör sig endast om 6 mynt (nr 78). Även Danmark och Tyskland är väl representerade i en jämförelse med period 2. Man kan inte se så stor skillnad i diagrammet, men myntförekomsten är nästan den dubbla i period 2.

5.5 Norra Sverige

Den kvarvarande regionen är Norra Sverige och utgörs av 3 landskap: Hälsingland, Norrbotten och Ångermanland. Depåmynten i denna region uppgår till 3.125. Av dem kan man bestämma samtliga.

2 depåfynd är från period 1 och 2 är från period 2. Hälsingland har 2 depåfynd med sammanlagt 3.106 mynt.

92. I Bollnäs kyrka hittade man 1696 en skatt bestående av 3 100 mynt med t.p.q. 1405. Mynten är 3.099 svenska och 1 övrigt. De utgör 99,8 % av mynten i Hälsingland och 99,2 % av regionen.

93. Norrbotten representeras av ett depåfynd, Tingsholmen i Hortlax socken. Fyndet som består av 3 + svenska mynt med t.p.q. 1405 hittades 1863. Tillsammans har de 100 % av mynten i depåfynden i detta landskap och 0,09 % av regionen.

94. Lindsta i Jättendal socken, depåfynd med 6 mynt.
5 svenska och 1 tyskt med t.p.q. 1481. Fyndet hittades 1860 och utgör 0,19 % av mynten i Hälsingland och 0,19 % av regionen.

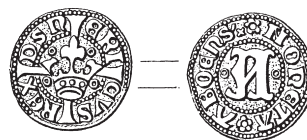

Fig9. Sverige. Erik av Pommern 1396-1439. Åbo, Åbo.

95. Även Ångermanland har ett depåfynd, från Grundunda socken, fyndort okänd. Fyndet består av 16 danska mynt med t.p.q. 1518 och det hittades 1851. Det utgör 100 % av mynten i sitt landskap och 0,51 % av regionen.

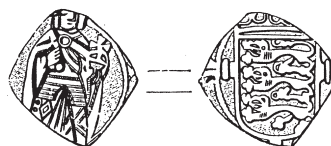

Fig 10. Danmark. Kristian II 1513-1523. Malmö, klipping.

3.103 mynt hör till depåfynden i period 1. Det är 3.102 svenska mynt och 1 övrigt mynt.

Norra Sveriges region har 22 mynt i period 2. De 5 svenska mynten utgör 22,72 %, 1 tyskt 4,54 % och 16 danska 72,72 % i denna period. Den övervägande andelen mynt i Norra Sveriges region i period 2 står Danmark för med 72,72 %.

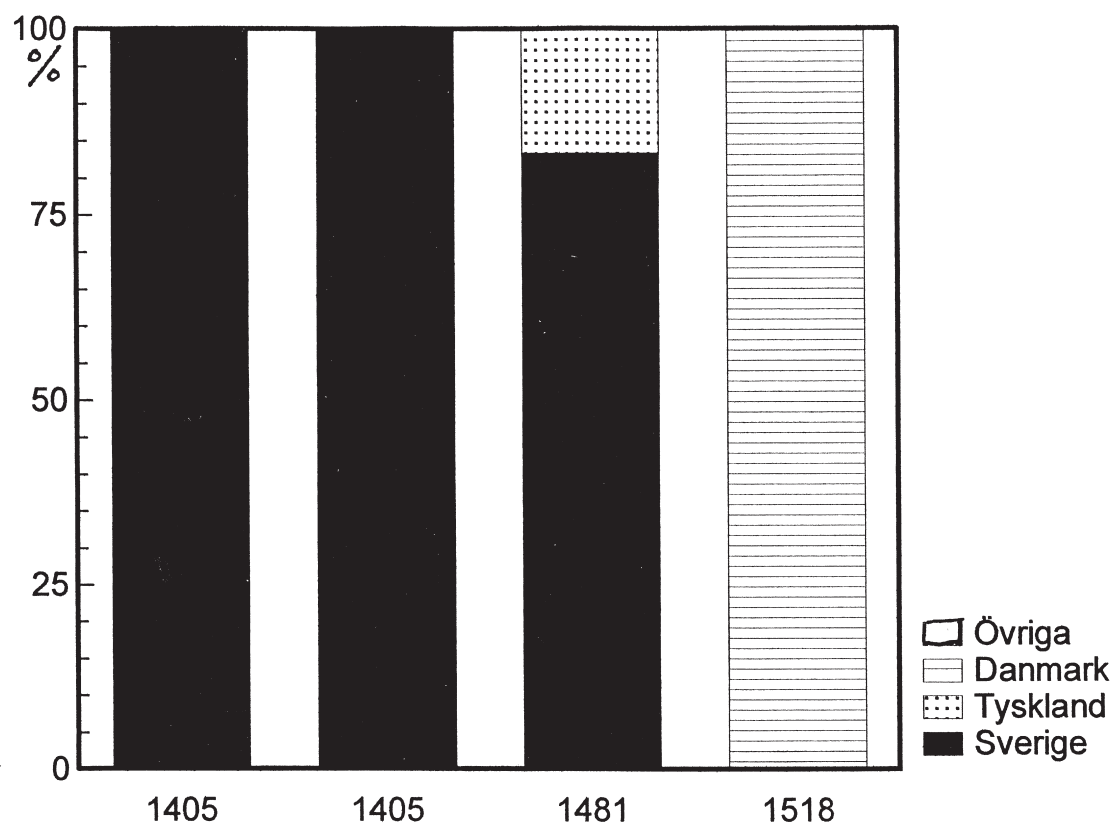

Diagram 5. Depåfynd, Norra Sveriges region 1400-1540.

Analys av Norra Sveriges region

Det finns endast 4 fynd och de svenska mynten utgör en majoritet. Fynden i period 1 består endast av svenska mynt och i period 2 ser man att de utländska mynten kommer in. Ett tyskt mynt och 16 danska.

6. Hopade fynd

För att kunna förstå spridningsbilden av depåfynden skall en jämförelse studie göras med de hopade fynden från samma period.

Till kategorin hopade fynd hör flera mynt som tappats eller deponerats vid olika tillfällen, men inom ett begränsat område. Till de mynt som faller inom denna ram är fynd som hittats i kloster och kyrkor. H. Klackenberg tar upp det faktum att B. Malmer "tillmäter dem en stor betydelse vid en analys av myntcirkulationen" (Klackenberg 1992:21). Mynt som hittas i kyrkor eller klostermiljöer kan vara tappade eller offrade, de tappade mynten kan stå för den cirkulerande myntmassan under denna tid. Hopade fynd från borgar och städer kan vara tappade mynt och då falla inom ramen för föregående kategori och därmed vara en del av den dåtida cirkulerande "myntmassan" (Malmer 1980:81). Enligt B. Malmer skiftar fördelningen på mynthärkomst från landskap till landskap. Jag skall här nedan redovisa myntfördelningen i hopade fynd ca 1400-1520. Myntmaterialet som de hopade fynden baseras på, är hämtat ur Klackenberg 1992 och Malmer 1980.

De 2957 hopade mynten är fördelade på 14 landskap.

För att fördelningen av de hopade fynden skall kunna användas i en jämförelsestudie med depåfynd, måste en indelning göras av fynd landskapen i regioner. Mälardalen med Närke, Södermanland, Uppland och Västmanland. Västra Götaland med Dalsland, Värmland och Västergötland. Östra Götaland representeras av Småland, Östergötland och Öland. Sist Norra Sverige; Dalarna, Gästrikland, Medelpad och Ångermanland. I följande avsnitt skall de hopade fynden redovisas. De är indelade regionsvis och i period 1 1400-1450 och period 2 1450-1520/40.

Område	Antal mynt	%
Mälardalen	486	16,43
Västra Götaland	553	18,70
Östra Götaland	1.796	60,73
Norra Sverige	122	4,12
Totalt	2.957	100,00

Tabell 1. De hopade myntens antal regionsvis.

6.1 Mälardalen

Mälardalens region 1400-1450 består av 249 mynt. 240 svenska utgör 96,38 %, 6 danska 2,40 %, 2 tyska 0,80 % och 1 gotländskt 0,40 %. Av de hopade fynden från Mälardalens region i period I, utgör de svenska mynten en majoritet.

Diagram 6. Hopade myntfynd från Mälardalens region, period 1.

Mälardalens region 1450-1520/40 består av 237 hopade myntfynd. 219 svenska 92,40 %, 14 danska 5,90 % och 4 tyska 1,68 %. Likt föregående period visar även detta på att de hopade mynten i Mälardalens region under period 2 har en dominerande förekomst av svenska mynt.

Diagram 7. Hopade myntfynd från Mälardalens region, period 2.

6.2 Västra Götaland

Hopade fynd i Västra Götaland 1400-1450 uppgår sammanlagt till 189 fyndmynt. 85 danska mynt utgör 44,97 %, 50 svenska 26,45 %, 33 gotländska 17,46 % och 21 tyska 11,11 %. Den största andelen mynt är från Danmark i Västra Götalands region i period 1.

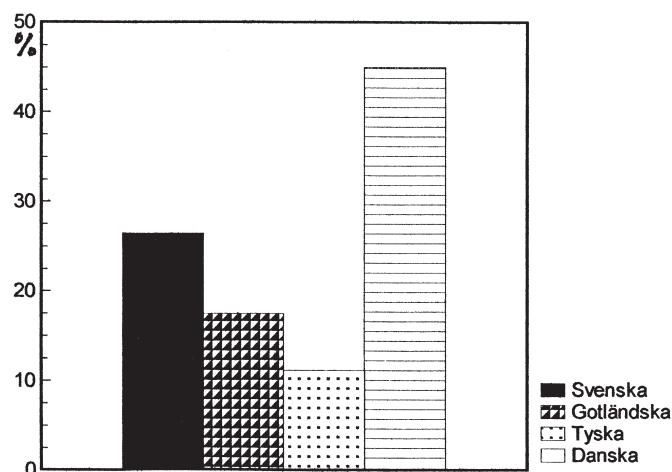

Diagram 8. Hopade myntfynd från Västra Götalands region, period 1.

Hopade myntfynd från Västra Götalands region, period 2 1450-1520/40. Myntantalet som uppgår till 364 är fördelat enligt följande: 242 tyska utgör 66,48 %, 69 danska 18,95 %, 52 svenska 14,28 % och 1 gotländskt 0,27 %. Den största andelen mynt från Västra Götalands region i period 2 hittar man från Tyskland.

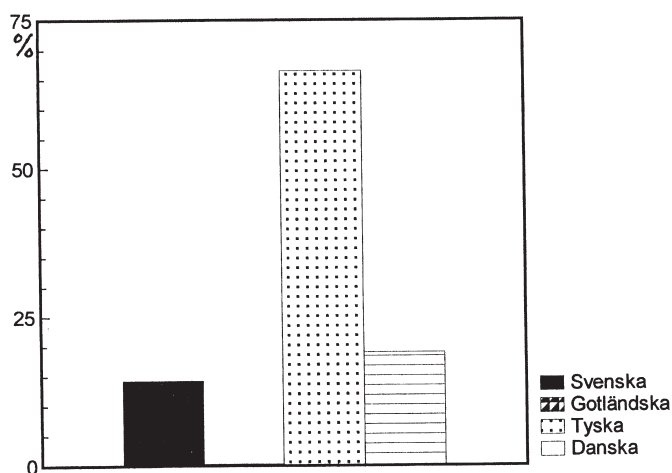

Diagram 9. Hopade myntfynd från Västra Götalands region, period 2.

6.3 Östra Götaland

Östra Götalands region, period 1 1400-1450 har 839 fyndmynt. 383 gotländska utgör 45,64 %, 181 svenska 21,81 %, 171 danska 20,38 % och 102 tyska 12,15 %. De gotländska mynten utgör de största gruppen och de svenska och danska är väl representerade av myntförekomsten från Östra Götaland i period 1.

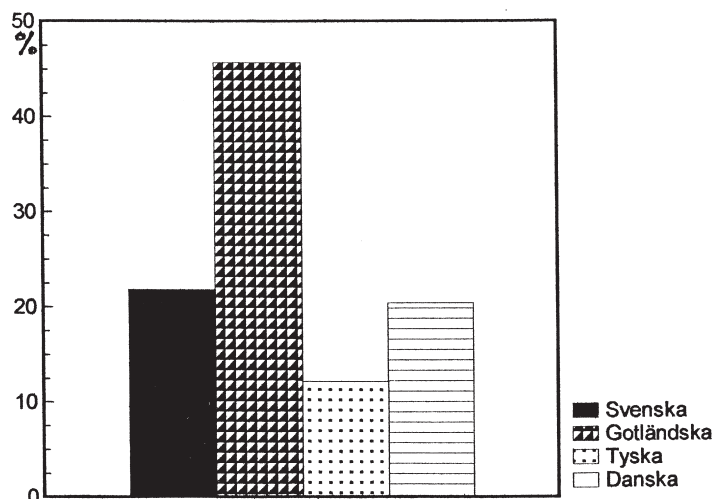

Diagram 10. Hopade myntfynd från Östra Götalands region, period 1.

Östra Götalands region period 2, 1450-1520/40. Perioden representeras av 957 hopade mynt. Mynten är fördelade enligt följande: 621 tyska vilka utgör 64,89 %, 192 svenska 20,06 %, 124 danska 12,95 % och 20 gotländska 2,08 %. Av de representerade mynten utgör de tyska mynten en majoritet.

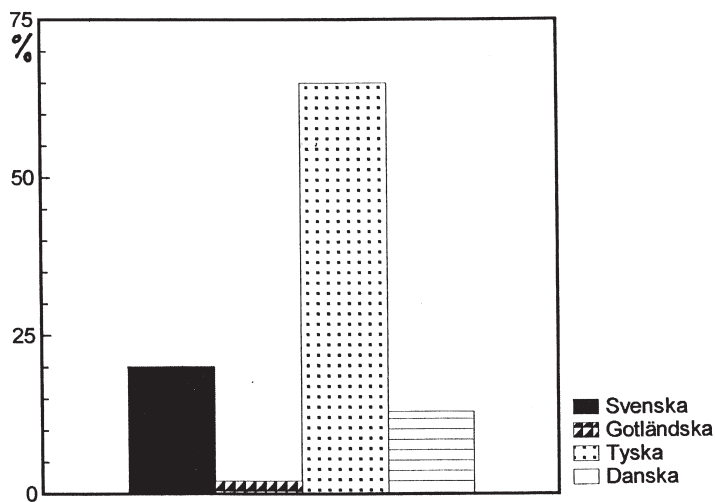

Diagram 11. Hopade myntfynd från Östra Götalands region, period 2.

6.4 Norra Sverige

I Norra Sverige från period 1 1400-1520/40 uppgår myntantalet till 63. De 60 svenska mynten utgör 95,23 %, 2 danska 3,17 % och 1 tyskt 1,58 %. Av materialet i Norra Sverige är det de svenska mynten som står för majoriteten av de hopade fynden.

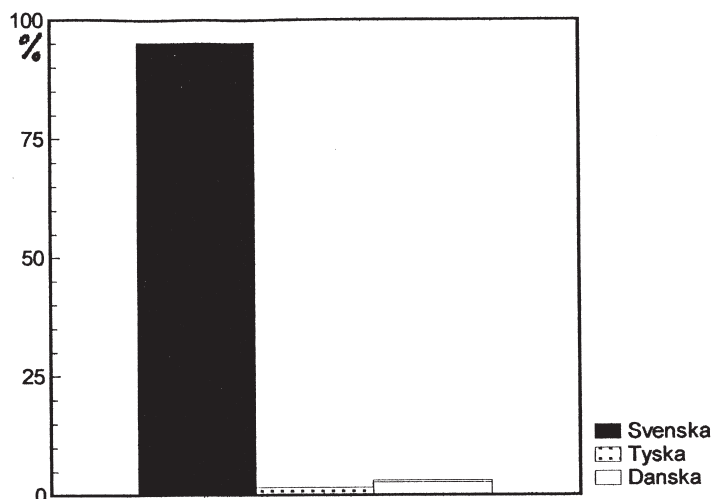

Diagram 12. Hopade myntfynd från Norra Sveriges region, period 1.

Norra Sverige, period 2 1450-1520/40, har endast 31 fyndmynt. 24 danska utgör 77,41 % och 7 tyska 22,58 %. Den övervägande andelen hopade mynt i period 2 från Norra Sverige kommer från Danmark.

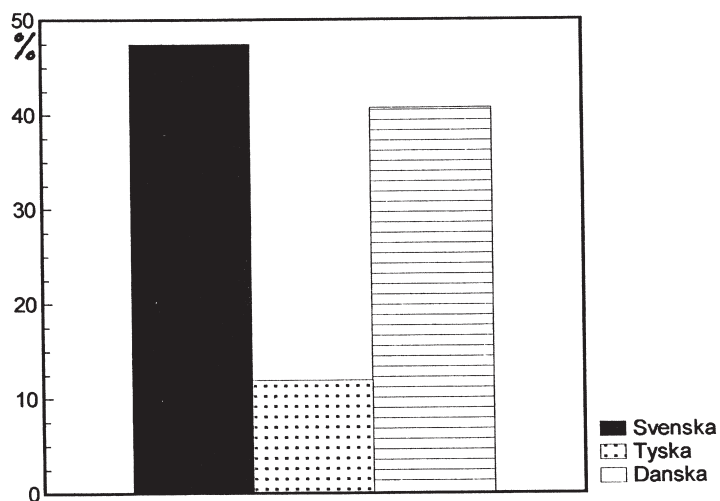

Diagram 13. Hopade myntfynd från Norra Sveriges region, period 2.

7. Diskussion

Här nedan skall en diskussion göras av materialet som presenterats i uppsatsen. Diskussionen skall göras regionsvis och i perioder. Då det inte finns ett gotländskt material bland de hopade fynden kommer det inte att förekomma någon jämförelsestudie av området utan endast en analys av depåfynden.

Depåfynd från den gotländska regionen 1400-1450

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark	Övriga
Antal mynt	4	12.063	28	10	25
%	0,03 %	99,15 %	0,23 %	0,08 %	0,20%

Tabell 2. Områdesfördelning av den gotländska regionens depåmynt, period 1.

Depåfynden mellan 1400-1450 uppgår till 12.130 registrerade mynt, men uträkningarna baseras på den totala summan av depåmynt 12.166. De svenska mynten utgör 0,03 %, gotländska 99,15 %, tyska 0,23 %, danska 0,08 % och de övriga utgör 0,20 % av den gotländska regionen mellan 1400-1450. Det svenska området är sämst representerat och det gotländska bäst representerat. Detta tyder på att myntcirkulationen i den gotländska regionen dominerades av gotländska mynt under den första perioden.

Depåfynd från den gotländska regionen 1450-1520/40

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark	Övriga
Antal mynt	55	955	24	2.231	38
%	1,66%	28,89 %	0,72%	67,50 %	1,14 %

Tabell 3. Områdesfördelning av den gotländska regionens depåmynt, period 2.

3.303 mynt är registrerade från tiden 1450-1540 i den gotländska regionen. Dock skall jag ta med den totala summan 3.305 mynt i beräkningen från denna tid. De svenska mynten utgör 1,66 % av den regionala summan från perioden 1450-1540, gotländska 28,89 %, tyska 0,72 %, danska 67,50 % och de övriga står för 1,14 %. I period 2 kan man se skillnader när man jämför med period 1. De gotländska mynten har en procentuellt stor del av fyndkategorin från denna period, men det danska materialet har en högre andel. Svenska, övriga och tyska områden har en mycket liten andel av fynden. Förändringen i depåfyndsmaterialet visar att myntcirkulationen kan ha övergått från en gotländsk dominans i period 1 till dansk dominans i period 2.

Depåfynd från Mälardalens region 1400-1450

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark	Övriga
Antalet mynt	3.240	-	21	20	-
%	98,75 %	-	0,64%	0,60%	-

Tabell 4. Depåmynt från Mälardalens region, period 1.

Hopade fynd från Mälardalens region 1400-1450

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark
Antalet mynt	240	1	2	6
%	96,38 %	0,40%	0,80%	2,40%

Tabell 5. Hopade myntfynd från Mälardalens region, period 1.

Depåfynden i Mälardalens region 1400-1450 uppgår till 3.281 mynt fördelade enligt tabell 4. De svenska mynten utgör 98,75 %, tyska 0,64 %, danska 0,60 % gotländska och övriga områden är ej representerade i Mälardalens region i period 1. De hopade fynden, som består av 249 mynt från period 1, visar en snarlik utveckling, se tabell 5. De svenska mynten utgör majoriteten av fyndförekomster av de hopade mynten med 96,38 %, de danska, tyska och gotländska områdena förekommer endast marginellt. I båda fyndkategorierna kan man se en liknande utveckling. Övriga områdes mynt förekommer inte alls, tyska och danska endast i liten utsträckning och de hopade fynden har ett gotländskt fyndmynt till skillnad från depåfynden som inte har några gotländska fyndmynt. Då båda fyndkategorierna påvisar en övervägande förekomst av svenska mynt kan man konstatera att myntcirkulationen helt dominerades av dem.

Depåfynd från Mälardalens region 1450-1540

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark	Övriga
Antalet mynt	22.996	1	-	1232	4
%	94,62 %	0,00%	-	5,08%	0,01 %

Tabell 6. Depåmynt från Mälardalens region, period 2.

Hopade fynd från Mälardalens region 1450-1520/40

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark
Antalet mynt	219	-	4	14
%	92,40 %	-	1,68 %	5,90%

Tabell 7. Hopade myntfynd från Mälardalens region, period 2.

Perioden mellan 1450-1540 har 24.233 bestämda mynt i depåfynden, men den totala summan uppgår till 24.301 mynt och de ligger till grund för uträkningen av period 2. De svenska mynten utgör 94,62%, gotländska 0,00 % med 1 mynt, danska 5,08 %, övriga 0,01 % och inga tyska mynt finns i depåfynden mellan 1450-1540. De hopade mynten har en liknande fördelning, men antalet mynt är något lägre med 237 ex. De svenska står för den övervägande andelen med 92,40 %, danska 5,90 %, tyska 1,68 % och Gotland är ej representerat. Båda kategorierna visar att den övervägande andelen mynt kommer från Sverige i period 2.

Depåfynd från Västra Götalands region 1400-1450

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark	Övriga
Antalet mynt	52	-	1	4	-
%	59,77 %	-	1,14 %	4,59%	-

Tabell 8. Depåmynt från Västra Götalands region, period 1.

Hopade fynd från Västra Götalands region 1400-1450

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark
Antalet mynt	50	33	21	85
%	26,45 %	17,46 %	11,11%	44,97 %

Tabell 9. Hopade myntfynd från Västra Götalands region, period 1.

Mynten i depåfynd från 1400-1540 uppgår till 87 varav 57 bestämda. 52 svenska mynt utgör 59,77 % , ett tyskt 1,14 % , 4 danska 4,59%, Gotland och övriga är utan fynd. Av fynden från period 1 är det de svenska mynten som utgör en majoritet med sina 59,77 %. Det hopade mynten från period 1 i Västra Götaland är 189 till antalet. Det danska området är bäst representerat med 44,97 % sedan det svenska med 26,45 %, Gotland 17,46 % och sist Tyskland med 11,11 %. Vid en jämförelse av Västra Götalands båda fyndkategorier ser man en klar avvikelse. I depåfynden står de svenska mynten för majoriteten av fynden med 59,77 % och i det hopade fyndmaterialet står det danska mynten för den större andelen med 44,97 %. Det svenska myntmaterialet är liknande till antal, men då det hopade fynden har fler mynt blir procentandelen lägre 26,45 %. Gotland är väl representerat i det hopade materialet medan det inte förekommer några gotländska mynt i depåfynden. Tyska mynt har lägst andel i båda kategorierna även om de hopade fynden har fler till antalet. Vad avvikelsen betyder i realiteten kan jag inte svara på, men om de hopade myntfynden är mer representativa för cirkulationen tyder det på att danska mynt dominerade cirkulationen i Västra Götalands region i period 1

Depåfynd från Västra Götalands region 1450-1520/40

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark	Övriga
Antalet mynt	1.039	-	1	23	2
%	39,79 %	-	0,03 %	0,88%	0,07%

Tabell 10. Depåmynt från Västra Götalands region, period 2.

Hopade fynd från Västra Götalands region 1450-1520/40

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark
Antalet mynt	52	1	242	69
%	14,28 %	0,27%	66,48 %	18,95 %

Tabell 11. Hopade myntfynd från Västra Götalands region, period 2.

Depåfynden från 1450-1540 är 8 till antalet, fördelade på 2.611 mynt. Av depåmynten är 1.065 mynt bestämda. Till grund för tabell 10 ligger den totala summan för period 2, 2 611 mynt. 1 039 svenska mynt blir 39,79 % , ett tyskt 0,03 % , 23 danska 0,88 % och övriga 2 mynt 0,07 %. Det hopade myntmaterialet är 364 mynt, fördelat på 66,48 % tyska, 18,95 % danska, 14,28 % svenska och 0,27 % gotländska. Vid en jämförande studie av materialet ser man klara skillnader i förekomst.

Depåfynd från Östra Götalands region 1400-1450

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark	Övriga
Antalet mynt	108	240	62	608	10
%	10,27%	22,83 %	5,89%	57,84 %	0,95 %

Tabell 12. Depåmynt från Östra Götalands region, period 1.

Hopade fynd från Östra Götalands region 1400-1450

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark
Antalet mynt	183	383	102	171
%	21,81 %	45,64%	12,15 %	20,38 %

Tabell 13. Hopade myntfynd från Östra Götalands region, period 1.

1.051 depåmynt från 1400-1450 ligger till grund för tabell 12. Av dem är 1.028 mynt bestämda. Svenska mynt utgör 10,27 %, gotländska 22,83 %, tyska 5,89 %, danska 57,84 % och övriga 0,95 %. Av de 839 hopade mynten har de gotländska mynten störst andel med 45,64 %, sedan svenska med 21,81 % danska 20,38 % och sist tyska med 12,15 %. Materialet visar att i depåfynden utgör de danska mynten den största andelen och av de hopade fynden är de gotländska vanligast. Om man skall gå efter att antalet mynt skall avgöra myntcirkulationen, så är det danska i depåfynden som står för den största fyndkategorin och på så sätt skulle de indikera myntcirkulationen i denna region i period 1. De tyska mynten utgör endast 5,89 % i depåfynden och 12,15 i hopade.

Depåfynd från Östra Götalands region 1450-1540

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark	Övriga
Antalet mynt	2.952	2.439	296	1.599	3
%	32,03 %	26,47 %	3,21 %	17,35 %	0,03 %

Tabell 14. Depåmynt från Östra Götalands region, period 2.

Hopade fynd från Östra Götalands region 1450-1520/40

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark
Antalet mynt	192	20	621	124
%	20,06 %	2,08%	64,89 %	12,95 %

Tabell 15. Hopade myntfynd från Östra Götalands region, period 2.

Till grund för period 2 ligger 9.214 depåmynt. Av dem är 7.289 mynt bestämda. De svenska mynten utgör 32,03 %, gotländska 26,47 %, tyska 3,21 %, danska 17,35 % och de övriga 0,03 % av Östra Götalands region i period 2. Den övervägande andelen mynt är från Sverige 32,03 % men även Gotland är väl representerad med sina 26,47 %. Hopade mynt uppgår till 957, de är fördelade efter följande: 64,89 % är tyska, 20,06 % svenska, 12,95 % danska och 2,08 % gotländska. I Östra Götalands region, period 2 kan man se skillnader. Svenska mynt dominerar i depåfynden och tyska i de hopade. Den största skillnaden ser man i förekomst av gotländska mynt, de utgör 26,47 % i depåfynden och 2,08 % i de hopade. Även om den procentuellt största skillnaden kan ses i de tyska myntförekomsten i båda kategorierna. Majoriteten i fyndförekomst tycks ligga hos de svenska mynten i depåfynden, där antalet ligger på närmre 3.000 mynt. De kan vara dominerande i myntcirkulationen i Östra Götaland under period 2.

Depåfynd från Norra Sveriges region 1400-1450

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark	Övriga
Antalet mynt	3.102	-	-	-	1
%	99,96 %	-	-	-	0,03 %

Tabell 16. Depåmynt från Norra Sveriges region, period 1.

Hopade fynd från Norra Sverige 1400-1450

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark
Antalet mynt	60	-	1	2
%	95,23 %	-	1,58 %	3,17%

Tabell 17. Hopade myntfynd från Norra Sveriges region, period 1.

3.103 mynt hör till depåfynden i period 1. Svenska mynt utgör 99,96 %, övriga 0,03 %. 63 mynt har hittats i hopade fynd från Norra Sverige. 95,23 % svenska, 3,17 danska och 1,58 % tyska. I båda fyndkategorierna är den helt övervägande delen svenska mynt. Detta tyder på att de svenska mynten utgjorde en majoritet av myntcirkulationen i Norra Sverige i period 1.

Depåfynd från Norra Sveriges region 1450-1540

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark	Övriga
Antalet mynt	5	-	1	16	-
%	22,72 %	-	4,54%	72,72 %	-

Tabell 18. Depåmynt från Norra Sveriges region, period 2.

Hopade fynd från Norra Sverige 1450-1520/40

Område	Sverige	Gotland	Tyskland	Danmark
Antalet mynt	-	-	7	24
%	-	-	22,58 %	77,41 %

Tabell 19. Hopade myntfynd från Norra Sveriges region, period 2.

Norra Sveriges region har 22 mynt i period 2. Svenska mynt utgör 22,72 %, tyska 4,54 % och danska 72,72 % i denna period. De hopade mynten uppgår till 31 i antal. De är fördelade enligt följande: danska 77,41 % och tyska 22,58 %. Det avvikande i detta material är förekomsten av svenska mynt i depåfynden. Då de danska mynten utgör merparten av myntfynden i Norra Sverige, skulle detta kunna tyda på en övervägande danska myntcirkulation. Jag vill dock reservera mig för detta, då antalet mynt är ringa.

8. Sammanfattning

Resultaten i denna uppsats baseras på min frågeställning: "kan man se skillnader mellan myntområdena Sverige, Gotland, Tyskland, Danmark och övriga områden i de hopade- respektive depåfynden?" se sid 3. Jag skall här redogöra för resultaten som framkommit i jämförelsestudien av depåfynd och hopade fynd från 1400-1540, som är indelad i 2 perioder.

Då hopade fynd ej är med i den gotländska regionen, skall jag endast redogöra för depåfyndens resultat. I period 1 är 99,15 % gotländska mynt och i period 2 står de danska för den övervägande andelen med 67,50 %.

I Mälardalens region tyder både depå- och hopade fynd på en övervägande svensk myntförekomst i period 1. Period 2 har en likadan fördelning med svenska mynt som övervägande andel i båda kategorierna.

Fynden i Västra Götaland visar avvikelser i förekomst. I depåfynden i period 1 är de svenska mynten i majoritet och av de hopade fynden gäller motsvarande för de danska. I period 2 har de svenska mynten den övervägande andelen i depåfynden och i de hopade är det de tyska mynten.

I Östra Götalands region dominerar de danska mynten i depåfynden och de gotländska i de hopade fynden i period 1. I period 2 är det en jämn fördelning mellan svenska och gotländska mynt i depåfynden. I de hopade fynden dominerar de tyska mynten. I båda perioderna och i båda kategorierna tyder det på avvikelser.

Övriga Sveriges region har dominerande svensk myntförekomst i båda kategorierna i period 1. I period 2 är den övervägande andelen danska i båda fyndkategorierna. Klara paralleller, men myntantalet är ringa.

Om man tittar på de regionala skillnaderna kan man se att i period 1 dominerar de svenska mynten.

Område	Depåfynd	Hopade fynd
Gotland	Go	
Mälardalen	Sv	Sv
Västra Götaland	Sv	Dk
Östra Götaland	Dk	Go
Norra Sverige	Sv	Sv

Tabell 20. Dominerande myntområde i respektive region, period 1.

Även i period 2, kan man se att svenska mynt har den högsta andelen.

Område	Depåfynd	Hopade fynd
Gotland	Dk	
Mälardalen	Sv	Sv
Västra Götaland	Sv	Ty
Östra Götaland	Sv	Ty
Norra Sverige	Dk	Dk

Tabell 21. Dominerande myntområde i respektive region, period 2.

Det är svårt att dra några paralleller mellan fyndkategorierna då de tycks som om myntförekomst, ursprung, regioner och perioder visar stora skillnader. I många fall kan man se likheter i förekomst. Det är i regionerna Gotland, Mälardalen och Norra Sverige medan man i Västra- och Östra Götaland kan se skillnader i regionerna och i fyndkategorierna.

Referenser

- Ahlqvist, A. 1979. *Ölands historia och beskrivning*. Nytryck..Uppsala.1979. Berg. 1825-27.
- Bolin, S. 1962. *Ur penningens historia*. Lund.
- Ekdahl, S. (Redaktör). Visby - Symposiet för historiska vetenskaper. 1971. *Kultur und politik im Ostseeraum und im Norden 1350-1450*. Kungsbacka 1973.
- Franzén, Bo. 1998. *Sturetidens monetära system*. Stockholm.
- Hildebrand, H. 1969. *Mynt från Sveriges medeltid*. Nytryck .Göteborg 1969. Jönson, L.I. & Saxin, B.
- Klackenberg, H. 1992. *Moneta Nostra*. Lund.
- Lagerqvist, Lars.O. & Nathorst-Böös, E.1985. *Vad kostade det?* Borås.
- Larsson, L-O. 1984. *Engelbrekt Engelbrektsson*. Värnamo.
- Magnusson, L. 1996. *Sveriges ekonomiska historia*. Stockholm.
- Malmer, B. 1980. *Den senmedeltida penningen i Sverige*. Stockholm.
- Rasmusson, N.L. 1962. Kungliga myntkabinettet, Stockholm 1961. *Nordisk Numismatisk Årsskrift*. Stockholm.
- Sarvas, P. 1967. De finska myntskatterna från 1700-talet. *Nordisk Numismatisk Årsskrift*.Stockholm.
- Silvén-Garnert, E. & Söderlind, I. 1980. *Ett annat Sverige*. Falköping.
- Strömbom, S. 1924. *Forskning på platsen för det forna Nya Lödöse*. Göteborg.
- Söderberg, J. 1996. Sveriges ekonomiska och sociala historia. *Medeltiden*. Malmö.
- Thordeman, B. 1936. Sveriges medeltidsmynt. *Nordisk Kultur XXIX*. Stockholm.
- 1941. Gotländska skattfynd från medeltid och nyare tid. *Gotländskt arkiv*. Visby
- Thornström, S. 1993. Myntfyndet på Växjö torg. *Svensk Numismatisk Tidskrift*. Stockholm.
- Westermarck,U.1987. Guldmyntsfynd från Öland 1786. *Nordisk Numismatisk Unions Medlemsblad*. 1987:7. Köpenhamn.
- Wiséhn, E. 1989. Myntfynden från Gotska Sandön. *Festskrift till Lars.O. Lagerqvist. Numismatiska Meddelanden XXXVII*. Stockholm.
- Östergren, M. & Jonsson, K. 1998. Varför fick Gotland dansk mynträkning vid 1400-talets mitt? *Ord med mening*. Festskrift til Jorgen Steen Jensen.Taastrup.
- Muntligen. Jonsson, K. 2001

Förkortningar

BL - Bonniers Lexikon. Stockholm 1991.

NE - Nationalencyklopedien. Höganäs 1989-1996.

SML - Sveriges Mynthistoria Landskapsinventeringen

1. Malmer, B. & Wisehn, I. 1982. Östergötland. Stockholm
2. Malmer, B. & Wisehn, I. 1983. Myntfynd från Ångermanland. Stockholm.
3. Wisehn, I. 1990. Myntfynd från Dalarna. Stockholm.
4. Wisehn, E. 1989. Myntfynd från Uppland. Stockholm.
5. Golabiewski Lannby, M 1990. Myntfynd från Närke. Stockholm.
6. Beckman-Thoor, K. & Wisehn, E. 1992. Myntfynd från Dalsland och Värmland. Stockholm.
7. Wisehn, E. 1992. Myntfynd från Härjedalen, Jämtland och Medelpad. Stockholm.
8. Wisehn, E. 1995. Myntfynd från Lappland, Norrbotten och Västerbotten. Stockholm.

Bilaga

Bilaga 1

FINDORT	C	SOCKEN	LS	AR	F	TOTALT	D	S	GO	DA	NO	BA	TY	ENG	UTL	OMRÅDEN	LITTERATUR	SAM	INV	INVF
1414	Ansarve	Slentkumla	Go	1861	356	0	340	1	0	4	13	0	0	0	0	Go 340 Da 1 Ty 9 Ty O 4 Rev 4	Th G24	SHM	2910	Go 129 golar+211 brakl.
1448	Lauters	Fårö	Go	1998	14	0	13	1	0	0	0	0	0	0	0	Go		KMK	0	Golar-3 W-brakt-9 Kristian I hvid-1
1420 +	Lybska gård	Väsby	Go	1967	7	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	Go		SHM	28747	
1414	Kinnare Mint	Lummelunda	Go	0	3 ?	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Go			0	
1410	Sigdes	Burs	Go	1970 s	1217	0	1209	0	0	0	2	0	1	0	0	1 Ty Ne	GA 1942, NNA 1942, 245; NNA 1968, 176	KMK	0	
1410	Sigdes	Burs	Go	1906	821	**	0	816	0	0	4	0	0	0	0	Go Ba Ty	T lb: Th G18	SHM	12846	+stort antal V-förskäalar.
1410	Golska Sandön	Klinte	Go	1847	58	0	56	0	0	0	0	0	0	0	0	Go	Th 106; Th G20	GF C	3554	
1440 +	Lilla Björn	Slentkyrka	Go	1847	7410	0	7410	0	0	0	0	0	0	0	0	Go - 7410	Haugberg XLV	SHM	1360	
1440 ?	Lye kyrka	Lye	Go	1840	101	0	101	0	0	0	0	0	0	0	0	Go	Th G41	SHM	1336	Golar kopparhalliga. 318 inlösta
1440 ?	Sproge kyrka	Sproge	Go	1840	321	0	321	0	0	0	0	0	0	0	0	Go 304 +	Haugberg XXXVIII	SHM	912	
1440 ?	Sands kyrka	Sanda	Go	1871	31	**	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Go +?	Haugberg XXXVII	SHM	911	B. Urcial E.-2
1440 ?	Kallhamra	Osergarn	Go	1869	112 +	0	112	0	0	0	0	0	0	0	0	Go - minst 112; Da - några	Haugberg XXIX	SHM	4568	Aven GLVS. 38++?
1432,9	Golska Sandön, Bredbandsuddan	Fårö	Go	1852	36	1	30	0	0	0	0	5	0	0	0	Go Go Ty	Th G43	Pri	0	Dekorsvänder
1433	Bolanve	Oja	Go	1922	3	0	1	0	0	0	1	0	1	0	0	1 Ty 1 Na 1	Th G26	SHM	1809	
1410	Sigdes	Burs	Go	1909	1605	0	1596	2	0	4	0	0	0	0	0	Go - 9	Th G26	SHM	17616	Guldmynt!
1525	Vafle	Eksla	Go	1900	311	0	303	8	0	0	0	0	0	0	0	Go - 311-x-Da - x	T 19	SHM	13726	
1536	Gumbalde	Lau	Go	1926	25	0	25	0	0	0	0	0	0	0	0	Go - 25	Th G47	SHM	11170	11198 8 Landakrona, 300 Visby
1523	Kintegård	Vaskinde	Go	1870	9	9	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0 S - 9	Th G48	SHM	18068	
1403 ?	Golska Sandön, Siludden	Fårö	Go	1893	17	0	8	0	0	1	1	0	0	0	0	Go Ba Ty	Visshn 5	SHM	9332	7 obest
1529	Ducker	Bunge	Go	1879	819	46	499	244	20	0	7	0	3	0	0	Go Da No Ty O-3	Th 119	SHM	6347	Koprosda-Sternberg 8 guldmynt!
1465	Sile humn	Berlingbo	Go	1863	5	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	Go - 5	Th G45	SHM	3068	3 inlösta
1400 *	Golska Sandön, Siludden	Örhern	Go	1933	13	0	0	0	0	0	0	13	0	0	0	Ty 9 Sch 2 Na 2	Th G33	SHM	20309	Alla guldmynt!
1400,9 ?	Norrgräde	Fårö	Go	0	4	++	0	1	0	0	0	0	0	0	0	Go Ba	Visshn 7a	SHM	17887	
1483	Sudergläde	Fårö	Go	1823	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Go Ba	Lgn 545		0	Bl.a. Goll * Reval = 1400-1?
1481	Lindsta	Jättendal	HS	1860	2123	0	123	1979	13	2	4	0	0	0	0	Go Da No Ba Ty	T 31; Th G31	SHM	20747	20936, 2 ålsmynt

1470	*	Uppsalastrakten	Uppsala	Up	1833		14		14	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	S	SML 4.745	UUMK	0	
1465		Biskopskulla kyrka	Biskopskulla	Up	1954	5	383		383	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0		SML 4.63	SHM	25078	25290 25353
1480.9	*	Franciskanerklostret? Gravplat	Enköping	Up	1878		3		3	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	S	SML 4.165B	SHM	6259	1/2 ortugar
1529		Skara domkyrka	Skara	Vg	1832		1420		64	0	3	0	0	0	0	0	0	0	0	S	Werner 71	SHM	597	420 inlösta. År 1831? Minst 64 Svöck 3 DK
1405		Käringsbo	Brunhem	Vg	0		4		0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	S Da	Widen 9	SHM	1516	
1448		Axevalla slott (nvid)	Värnhem?	Vg	1879	i	0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	S	Werner 21	SHM	0	Karl Knutsson Bonde flera ex. 5-10 mynt*
1512		Börtegårde	Hålvik	Vg	1933		5		5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	S 5		SHM	20245	
1537		Herr Gunmarsgården	Salla	Vg	1906		33		23	0	10	0	0	0	0	0	0	0	0	S 23 D 10		SHM	12737	
1481		Gulleberg, Olof Nisgården	Rackeby	Vg	1848		12		0	0	10	2	0	0	0	0	0	0	0	Da 10 No 2		SHM	1510	
1405		Genevad, Storegården	Melby	Vg	1852		53		52	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	S 52 Ty 1		SHM	1851	Gyllen
1481	?	Nya Löösa, å	Göteborg	Vg	0		171		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Da +	Widen 258		0	Meest tvider (-Hans??), Mudding
1405.9		Långareds kyrkogård	Långared	Vg	0		30	?	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		Widen 184		0	
1521.9		Brunbo	Skänings-Åsaka	Vg	0		0		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	S	Widen 53a		0	Sturarna + G. I. Flera mynt
1534		Vlgs Storegården	Friskall	Vg	1949		948		947	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	S 9477 Ty 1	NNA 1950, 161	SHM	24073	
1521.9		Lilla Gårdsås	Gunmarskog	Vr	1883		22		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		Th 115	SHM	793	851, 965
1457		Hamre	Årboga	Vs	1838		730	+	730	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		Hemmingsson 1873	SHM	14468	14496 14521 14598
1521		Glämyretull	Västerås	Vs	1911		1224		5	0	1219	0	0	0	0	0	0	0	0	S Da		SHM	1117	
1532		Linsås	Kila	Vs	1844		8		8	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	S		SHM	1117	
1405		Linsås	Kila	Vs	1860		13		13	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		NNA 1977-78, 317	SHM	2707	6 inlösta Eap eller Gustav Vasa (=samma fynd som 1844? 1 guldmynt)
1440		Kyrkbacken	Västerås	Vs	1976	?	19		0	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	T		VSM	0	
1518		Västerås	Västerås	Vs	1972		16232	+	16205	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0		Hennarberg & Malmer 1985	KMK	100354	
1512		Sorback	Norby	Vs	1724		242		242	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0		Liljegren 90	SHM	0	
1518	?	Grundsunda	Ån	1851	a		16		0	0	16	0	0	0	0	0	0	0	0	16 K II klipp.	SML 2.20	SHM	1736	
1512		Hälsjöthen	Västra Tolletad	Ög	1983		281		194	0	82	0	0	0	3	0	0	0	0	S Da Ty	SML 1.36, Th 120	SHM	629	
1457		Gunneltorp	Jönberg	Ög	1833		53		34	15	4	0	0	0	0	0	0	0	0		Golabewski ...	OLM	0	
1403		Sjura Lovik	Gryf	Ög	1849		124		93	23	0	4	0	0	0	0	0	0	0		SML 1.22, Th 109	SHM	1545	
1533		Ryckelsby	Ekeby	Ög	1869		162		140	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	21 obest	SML 1.13	SHM	4097	54 sv + 1 ly inlösta
1405	?	Skänings kyrkogård	Skänings	Ög	1832		5		0	2	3	0	0	0	0	0	0	0	0	Go Da	Hauberg XXXII	SHM	594	2 ex med krona på ena sidan, brakteat med krona-Da?
1405		Österbyno	Sund	Ög	1945		117		5	99	3	0	0	0	10	0	0	0	0		SML 1.111	SHM	23469	
1440		Norra Mockleby kyrkogård	Norra Mockleby	Öi	1786		29		0	0	0	0	0	0	29	0	0	0	0	Ty Ne Schw	Westermark 1987	SHM	374	E. Gyllen
1483		Mörbylånge kyrka	Mörbylånge	Öi	1811		30		3	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	S Da	Lgn 361	SHM	0	Kristian I - Hans
1481		Borgholms slott	Borgholm	Öi	1838		178		0	0	20	0	0	0	0	0	0	0	0	Da Ty		SHM	799	23 inlösta Da 20 Ty 3, 294 ex?
1448		Erksare	Torslunda	Öi	1873		3		1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	S 1 Da 1 Ty 1		SHM	5140	
1526	?	Klinta	Smedby	Öi	1859		2		2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	Go 2		SHM	2563	Sören Norby
1448		Kastlösa kyrka	Kastlösa	Öi	1855		4		0	1	1	0	0	0	1	0	0	0	0	Go 1 Da 1 Ty 1 Ob 1		SHM	2180	
1440	*	Norra Mockleby kyrkogård	Norra Mockleby	Öi	1792		10		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6	Westermark 1987	SHM	0	Gyllen Ingen beskrivning finns? Tvillingstätt?

Bilaga 2

Nr	Tpqt	Fyndort	Socken	Ls	Totalt	Sv	Go	Ty	Dk	Övr	Sv%	Go%	Ty%	Dk%	Övr	% av Ls
1	1400	Gotska Sandön, Saludden	Fårö	Go	4		1					25				0,02
2	1400,9	Norrgårde	Sproge	Go	0											
3	1403	Gotska Sandön, Saludden	Fårö	Go	17		8	1		1		47,05	5,88		5,88	0,1
4	1410	Gotska Sandön	Fårö	Go	52	3	42		4	3	5,76	80,76		7,69	5,76	0,33
5	1410	Sigdes	Burs	Go	1605		1596		2	4		99,43		0,12	0,24	10,37
6	1410	Sigdes	Burs	Go	821		816	1		6		99,39	0,12		0,73	5,3
7	1410	Sigdes	Burs	Go	1217		1209	4		4		99,34	0,32		0,32	7,86
8	1414	Ansarve	Stenkumla	Go	356		340	13	1	4		95,5	3,65	0,28	1,12	2,3
9	1414	Kinnare klint	Lummelunda	Go	3			2		1			66,66		33,33	0,01
10	1420	Lybska gränd	Visby	Go	7		7					100				0,04
11	1432,9	Gotska Sandön, Bredsandsudden	Fårö	Go	36	1	30	5			2,77	83,33	13,88			0,23
12	1433	Botarve	Öja	Go	3		1	1		1		33,33	33,33		33,33	0,01
13	1440	Lye kyrka	Lye	Go	101		101					100				0,65
14	1440	Lilla Bjärs	Stenkyrka	Go	7410		7410					100				47,89
15	1440	Sanda kyrka	Sanda	Go	31											0,2
16	1440	Sproge kyrka	Sproge	Go	321		321					100				2,07
17	1440,9	Klinte by	Klinte	Go	56		56					100				0,36
18	1440,9	Kalthamra	Östergarn	Go	112		112					100				0,72
19	1448	Lauters	Fårö	Go	14		13		1			92,85		7,14		0,09
20	1455	Slite hamn	Othem	Go	13			13					100			0,08
21	1483	Sudergårde	Fårö	Go	2123		123	4	1979	15		5,79	0,18	93,21	0,7	13,72
22	1523	Klintegårde	Väskinde	Go	9	9					100					0,05
23	1525	Vafle	Eksta	Go	311		303		8			97,42		2,57		2,01
24	1525	Enges	Barlingbo	Go	5		5					100				0,03
25	1529	Ducker	Bunge	Go	819	46	499	7	244	23	5,61	60,92	0,85	29,79	0,36	5,29
26	1536	Gumbalde	Lau	Go	25		25					100				0,16
27	1405	Torshälla	Torshälla	Sö	59	58		1				98,3		1,69		1,5
28	1405	Södermalm	Stockholm	Sö	3000	3000						100				76,43
29	1405	Limsta	Kila	Vs	13	13						100				0,07
30	1430	Östervåla kyrkogård	Östervåla	Up	2	2						100				0,03
31	1440	Kyrkbacken	Västerås	Vs	19			19					100			0,1
32	1448	Mörtbol	Björkvik	Sö	188	167		1	20		88,82		0,53	10,63		4,78
33	1457	Järva	Solna	Up	15	9			6		60			40		0,28
34	1457	Hamre	Arboga	Vs	730	730						100				3,95
35	1461	Nasta	Änsta	Nä	3					3					100	42,85
35	1465	Biskopskulla kyrka	Biskopskulla	Up	383	383						100				7,39
36	1470	Uppsala trakten	Uppsala	Up	14	14						100				0,27
38	1470,9	Karl XII:s torg	Stockholm	Up	10	10						100				0,19
39	1470,9	Söderlövsta	Alunda	Up	0											
40	1478	Gällstaö	Ekerö	Up	2	2						100				0,03
41	1480,9	Franciskanerklostret? Gravplat	Enköping	Up	3	3						100				0,05
42	1481	Trätorget, grav	Enköping	Up	24	2			1		8,33			4,16		0,46
43	1481	Films kyrka	Film	Up	11	8			3		72,72			27,27		0,21
44	1509,9	Åkerö	Bettna	Sö	1					1					100	0,02
45	1512	Helgesta	Hackvad	Nä	4	4						100				57,14
46	1512	Vaksalagatan 7	Uppsala	Up	9	9						100				0,17
47	1512	Hjälsta kyrkogård, grav	Hjälsta	Up	17	17						100				0,32
48	1512	Sörby	Norrby	Up	242	242						100				4,67
49	1512	Sörbäck	Norrby	Vs	242	242						100				1,31
50	1518	Håga	Bondkyrka	Up	22											0,42
51	1518	Solna kyrkogård, grav?	Solna	Up	10	9			1		90			10		0,19
52	1518	Västerås	Västerås	Vs	16232	16205			2		99,83			0,01		87,89
53	1520	Kråkvilan	Stockholm	Up	4000	4000						100				77,19
54	1521,9	Ingeby	Arnö	Up	8	8						100				0,15
55	1521	Gåsmyretull	Västerås	Vs	1224	5			1219		0,4			99,59		6,62
56	1531	Söräng	Mörkö	Sö	677	676	1				99,85	0,14				17,24
57	1532	Limsta	Kila	Vs	8	8						100				0,04

58	1536,9	Sysslomansgården	Uppsala	Up	410	410					100					7,91
59	1405	Kåringebo	Brunnhem	Vg	4				4					100		0,14
60	1405	Genevad, Storegården	Mellby	Vg	53	52		1			98,11		1,88			1,98
61	1405,9	Långareds kyrkogård	Långared	Vg	30											1,12
62	1448	Axevala slott (invid)	Varnhem?	Vg	0											
63	1481	Nya Lödöse, å	Göteborg	Vg	171											6,39
64	1481	Gulleberg, Olof Nilsgården	Rackeby	Vg	12				10	2				83,33	16,66	0,44
65	1512	Bortegårde	Håkvik	Vg	5	5					100					0,18
66	1521,9	Brunsbo	Skånings-Åsaka	Vg	0											
67	1521,9	Lilla Gårdsås	Gunnarskog	Vr	22											100
68	1529	Skara domkyrka	Skara	Vg	1420	64			3		4,5			0,21		53,06
69	1534	Vilg Storegården	Fotskäl	Vg	948	947		1			99,89		0,1			35,42
70	1537	Herr Gunnarsgården	Sättila	Vg	33	23			10		69,69			30,3		1,23
71	1403	Stora Lövvik	Gryt	Ög	124	93	23	4		4	75	18,54	3,22		3,22	16,71
72	1405	Vaxjö Domkyrka	Vaxjö	Sm	11	8			3		72,72			27,27		0,11
73	1405	Österbymo	Sund	Ög	117	5	99	10	3		4,27	84,61	8,54	2,56		15,76
74	1405	Skänninge kyrkogård	Skänninge	Ög	5		2		3			40		60		0,67
75	1420	Torget	Vaxjö	Sm	713	1	91	16	587		0,14	12,76	2,24	82,32		7,69
76	1420	Lunden	Hovmantorp	Sm	23		23					100				0,24
77	1440	Norra Möckleby kyrkogård	Norra Möckleby	Öl	29			29					100			11,32
78	1440	Norra Möckleby kyrkogård	Norra Möckleby	Öl	10					6					60	3,9
79	1448	Södra Hestra kyrka	Södra Hestra	Sm	12		1	1	10			8,33	8,33	83,33		0,12
80	1448	Eriksöre	Torslunda	Öl	3	1		1	1		33,33		33,33	33,33		1,17
81	1448	Kastlösa kyrka	Kastlösa	Öl	4		1	1	1			25	25	25		1,56
82	1457	Mossåkra	Rumskulla	Sm	5000	2550	2300	22			51	46	0,44			53,95
83	1457	Gummetorp	Jonsberg	Ög	53	34	15		4		64,15	28,3		7,54		7,14
84	1481	Borgholms slott	Borgholm	Öl	178				20					11,23		69,53
85	1483	Mörbylånga kyrka	Mörbylånga	Öl	30	3			5		10			16,66		11,71
86	1512	Törnebylätt	Kalmar	Sm	1843	22	98	268	1454	1	1,19	5,31	14,54	78,89	0,05	19,88
87	1512	Maltorp	Åby	Sm	1661	3	26	2	34	2	0,18	1,56	0,12	2,04	0,12	17,92
88	1512	Hästholmen	Västra Tollstad	Ög	281	194		3	82		69,03		1,06	29,18		37,87
89	1521,9	Refteled Lofttegård	Refteled	Sm	4	4					100					0,04
90	1526	Klinta	Smedby	Öl	2	2					100					0,78
91	1533	Ryckelsby	Ekeby	Ög	162	140		1			86,41		0,61			21,83
92	1405	Bollnäs kyrka	Bollnäs	Hs	3100	3099				1	99,96				0,03	99,8
93	1405	Tingsholmen	Hortlax	Nb	3	3					100					100
94	1481	Lindsta	Jättendal	Hs	6	5		1			83,33		16,66			0,19
95	1518	?	Grundsunda	Än	16				16					100		100

